

**Ontwerp beleidsnota Sport & Bewegen
Krimpen aan den IJssel (2009-2013)**

Oktober 2008

Een leven lang bewegen & sporten

Inhoud

Inhoud.....	1
Inleiding.....	2
Leeswijzer	3
Samenvatting	4
1. Sporten en bewegen in Krimpen aan den IJssel: de stand van zaken.....	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Sportdeelname: voor elk wat wils	5
1.3 De sportverenigingen: een breed aanbod	7
1.4 Kader: vrijwilligers steeds moeilijker te vinden	8
1.5 De accommodaties: kwalitatief hoogwaardig	8
1.6 Gemeentelijk beleid: op naar een heldere koers	9
1.7 Sportieve partner: Sportraad Krimpen.....	11
2. Visie, missie en de rol van de gemeente.....	12
2.1 Visie.....	12
2.2 Missie.....	12
2.3 Doelstellingen	12
2.4 Elkaar leren kennen: de gemeente als regisseur	13
3. Doelgroepen & sport- en beweegaanbod	14
3.1 Inleiding	14
3.2 Basisschoolkinderen: basis voor een levenlang sporten.....	14
3.3 Oudere jeugd: zelfparticipatie creëren.....	14
3.4 Leeftijdsgroep 55+: aanbod voor moderne senioren	15
3.5 Instrumenten, ambities en resultaten.....	16
4. Een gezond en actief verenigingsleven	17
4.1 Inleiding	17
4.2 De maatschappelijke waarde.....	17
4.3 Keuzes maken	17
4.4 Verbeteren verenigingsondersteuning.....	18
4.5 Aanstellen van een sportmakelaar	19
4.6 Samenwerking School, Sport en Buurt en combinatiefuncties	19
4.7 Instrumenten, ambities en resultaten.....	21
5. Sportaccommodaties & openbare ruimte.....	22
5.1 Inleiding	22
5.2 Toegankelijkheid door spreiding en bundeling	23
5.4. Betere kwaliteit door multifunctionele sportaccommodaties	23
5.5. Sterk door samenwerking.....	24
5.6. Wijziging van beheersvormen.....	24
5.7. Instrumenten, ambities en resultaten	24
6. Middelen voor realisatie.....	26
6.1. Tarieven	26
6.2. Subsidies	26
6.3. Informatie en monitoring	27
6.4. De rol van de Sportraad Krimpen	27
6.5. Communicatiestructuur	28
6.6. Planning	29
6.7. Financiering	31
Bijlage: Gebruikte literatuur	1

Inleiding

Voor u ligt de beleidsnota sport & bewegen 2009 - 2013 van de gemeente Krimpen aan den IJssel. Een gemeentelijke nota die tot doel heeft de richting van het sport- en beweegbeleid van de gemeente Krimpen aan den IJssel te verwoorden en inzicht te geven in de wijze waarop sporten en bewegen de komende vijf jaren van een kwaliteitsimpuls kunnen worden voorzien.

Sporten en bewegen spelen een grote rol in onze huidige samenleving. Het stimuleren van sporten en bewegen is niet alleen een belangrijk doel, maar ook een belangrijk middel geworden. Mensen beleven veel plezier aan sporten en bewegen en het is van belang voor de gezondheid en het bevorderen van een gezonde leefstijl. Sport hangt samen met het onderwijs en andere maatschappelijke terreinen. Sportdeelname heeft een relatie met sociale integratie en maatschappelijke participatie. Dat is in heel Nederland zo, en daarmee ook in Krimpen aan den IJssel.

In onze gemeente is sportbeoefening een belangrijke manier om anderen te ontmoeten. Hiermee draagt sport bij aan een goed leefklimaat. Bovendien staat sport al jaren symbool voor vrije tijd, plezier en sociale contacten. Binnen de recreatieve sport móet je niets. Of je nu sporter bent of vrijwilliger, alles rondom de sport is een vanzelfsprekende ingang voor ontmoeting. Ook de georganiseerde wedstrijdsport vervult een grote rol voor haar deelnemers. Het geeft mensen binding met anderen en daagt de deelnemers op diverse levensgebieden uit. Sport heeft in de loop der tijd ook een prominente plek verworven op verschillende beleidsterreinen. Met name de terreinen welzijn, onderwijs, ruimtelijke ontwikkeling en sociaal beleid versterken de sport en omgekeerd. Daarbij vinden wij het als gemeente belangrijk dat onze inwoners gezond zijn en voldoende bewegen in een veilige en geschikte omgeving.

Al met al geeft dat voldoende aanleiding om een sportnota te ontwikkelen die moet leiden tot een structureel beleid op het gebied van sportbeoefening. Aan beleid op het terrein sporten en bewegen moeten een heldere visie ten grondslag liggen; er moeten een uitvoeringsprogramma en realiseerbare doelen aan gekoppeld worden.

Parallel aan genoemde ontwikkelingen loopt dat Krimpen aan den IJssel aan het begin staat van een breder ontwikkelingstraject. De gemeente groeit naar een inwonertal van 30.000; er wordt een woonvisie ontwikkeld, waarbij het in stand houden en uitbreiden van aantrekkelijke woonmilieus uitgangspunt is. Het voorzieningenniveau moet daarbij gelijke tred houden. Nu de grenzen van de fysieke uitbreiding vrijwel bereikt zijn, verschuift de aandacht van de beleidsmakers en het gemeentebestuur geleidelijk naar vernieuwing van de woningvoorraad, herstructurering van gebieden met verouderde woningen en optimalisering van ruimtegebruik. In een lange termijnvisie spreken we ons als gemeente uit over de thema's wonen, centrumontwikkeling, verkeer & mobiliteit, bedrijvigheid, zorg en welzijn, duurzaamheid én cultuur, sport & educatie. Wat betreft sport is de huidige ligging van de sportvoorzieningen cruciaal in die toekomstplannen. Met enige trots zij vermeld, dat de nota tot stand is gekomen door een constructieve bijdrage van de sportverenigingen, de Krimpense Sportraad en andere maatschappelijke partners. Zij leverden hun bijdrage in twee bijeenkomsten (21 april en 30 juni 2008) die speciaal voor het ontwikkelen van de nota waren georganiseerd.

De uitvoering van de Beleidsnota Sport en Bewegen kan eveneens alleen maar worden gerealiseerd in gezamenlijkheid. Zowel in individuele als in teamsport komen topprestaties niet tot stand door individuele 'hoogstandjes', hoe fraai soms ook uitgevoerd. De voorwaarden die zijn geschapen, de ondersteuning die voorhanden is en het beleid, dat mogelijk maakt, dat de prestaties worden gerealiseerd zijn even belangrijk als de individuele prestaties. Sport en sport- en beweegbeleid hebben met elkaar gemeen dat pas resultaat kan worden geboekt als iedereen in die gezamenlijkheid zijn individuele rol speelt en verantwoordelijkheid neemt. Dat is onze uitdaging voor de komende jaren.

Veel inspiratie toegewenst!

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk wordt de huidige stand van zaken beschreven van de sport / sportverenigingen en de in de gemeente beschikbare infrastructuur voor bewegen.

In hoofdstuk twee wordt gekeken naar de visie, missie, doelstellingen en de rol van de gemeente. De doelstellingen zijn SMART¹ geformuleerd opdat goed gevolgd kan worden of de ambities daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

Vanaf hoofdstuk drie wordt aangegeven op welke wijze de doelstellingen worden uitgewerkt..

Er worden verschillende activiteiten geformuleerd die zijn onderverdeeld in doelgroepen & sport- en beweegaanbod (H3), een gezond en actief verenigingsleven (H4) en sportaccommodaties en openbare ruimte (H5). Een nieuw sportbeleid vraagt om verschillende middelen op dit te realiseren. In hoofdstuk zes worden deze verschillende middelen beschreven.

---

¹ SMART betekent Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden

Samenvatting

De beleidsnota Sport & Bewegen behandelt de gemeentelijke visie voor de komende jaren voor het ondersteunen en stimuleren van bewegen en sporten door de inwoners van Krimpen aan den IJssel. Sleutelwoorden bij de richting van deze nota zijn: versterken van de ondersteuning van het sportieve verenigingsleven, verbeteren van de samenwerking tussen de verschillende sectoren sport, ruimte, welzijn, onderwijs en invulling geven aan de doelen van het lokale jeugd-, senioren- en gezondheidsbeleid. Op het terrein van accommodaties stuurt de nota aan op multifunctioneel gebruik van ruimte, samenwerking, nieuw aanbod voor tot nog toe niet in een vereniging georganiseerde sporters, optimaliseren van de bezetting en clustering van accommodaties bij nieuwbouw en renovatie.

De openbare ruimte is eveneens een belangrijke plek om de sportieve doelen te realiseren. Hierbij streeft de gemeente naar het handhaven en versterken van een sport- en bewegingsinclusieve inrichting van die openbare ruimte en het behouden van de voorzieningen die er op dit moment zijn.

In de inleiding en hoofdstuk 1, dat ingaat op de stand van zaken op dit moment, wordt geschetst dat Krimpen aan den IJssel als groeiende gemeente de sport- en beweegvoorzieningen op peil moet houden om een aantrekkelijke vestigingsplaats te blijven. Dit wordt geschetst tegen de achtergrond van de verandering in het wensenpatroon van burgers. Er wordt steeds vaker ongeorganiseerd gesport, verenigingen hebben moeite genoeg kader te blijven vinden, de jeugd beweegt veel te weinig en er is sprake van overgewicht bij jeugd en volwassenen. Er is behoefte aan aantrekkelijker aanbod binnen accommodaties, die verzorgd en modern ogen.

De nota schetst de stand van zaken bij verenigingen en hun behoefte meer en beter op de toekomstige vraag in te spelen. Een vorm van ondersteuning kan hen daarbij helpen. Er wordt genoemd: een digitaal informatieloket voor de sportverenigingen, een sportmakelaar, die verenigingen en andere sectoren bijeenbrengt, ondersteuning voor de sportraad, die de verenigingen bundelt, faciliteert en gezamenlijke belangen behartigt, investering in sportstimulering en kennismaking met allerlei vormen van sport, om het ledental op peil te houden en te laten groeien. De jeugd in de basisschoolleeftijd heeft daarbij de eerste aandacht. Door een intensieve aanpak met het onderwijs wil men het aantal jeugdleden doen groeien en ten minste op het huidige peil handhaven tegen de trend van verdere ledenreductie (landelijk) in. De oudere jeugd wordt zelf betrokken bij de invulling van het aanbod.

De inzet van de beleidsnota is om een heldere visie te formuleren en van daaruit integraal te sturen op de gewenste ontwikkelingen. De visie is kort samengevat: goede accommodaties, die multifunctioneel kunnen worden gebruikt door meerdere verenigingen en sporters die nu nog niet verenigd zijn, versterking van de accommodatiestructuur door clustering en samenwerking, waar dat mogelijk is, het voeren van een doelgroepenbeleid naar de jeugd van 4 – 19 jaar en de groep senioren, door hen kennismakingslessen, oriëntatie en een gericht aanbod te doen in de vorm van projecten (WhoZnext, Fitplus, vervolg op B.O.S.- buurt-onderwijs-sport), steun aan verenigingen door faciliteiten voor de sportraad en de verenigingen, de inzet van een sportmakelaar voor het bevorderen van het onderlinge contact en het inrichten van combinatiefuncties voor brede school, sport en cultuur om de jeugd op allerlei manier aan het bewegen en sporten te krijgen.

De regie ligt nadrukkelijk bij de gemeente. In de nota staat een planning, hoe de gemeente stuurt op de diverse onderdelen en welke partners daarin ook een rol krijgen. Voor de financiering van de extra inspanningen worden voorstellen geformuleerd, die extra middelen vanuit de sector zelf combineren met extra gemeentelijke financiële inzet. Het te ontwikkelen subsidiebeleid zal vooral ondersteunend zijn voor het realiseren van de in de nota genoemde prestaties. Een sportmonitor maakt hiervan deel uit. Die zal de gegevens uit de jeugdmonitor en de gezondheidsenquête kunnen aanvullen met de ijkpunten die aangeven hoe de sportdeelname is toegenomen. Centrale verhuur van alle beschikbare accommodaties zal worden nagestreefd.

1. Sporten en bewegen in Krimpen aan den IJssel: de stand van zaken

1.1 Inleiding

Krimpen aan den IJssel heeft ongeveer 28.800 inwoners. De vijftig jaar geleden gebouwde Algerabrug zorgt voor de verbinding met Rotterdam. Aan de andere kant grenst Krimpen aan het open weidelandschap en natuurgebied de Krimpenerwaard. Deze afwisseling is een belangrijke reden voor veel mensen om zich in de gemeente te vestigen. We zien graag dat ook de sport- en beweegvoorzieningen in onze gemeente een factor van betekenis zijn voor inwoners om prettig, gezond en veilig in Krimpen aan den IJssel te wonen. Gelukkig is er in Krimpen aan den IJssel al veel te doen op sportgebied en nodigt de woonomgeving uit tot verschillende vormen van bewegen. Naast sportvelden en accommodaties is er een ruim aanbod van fiets-, trim- en wandelpaden aangelegd, als ook een surfplas en skatevoorziening. De Krimpenerwaard vormt een groot achterland, waarin ontspanning en recreatie in de buitenlucht goed mogelijk is. Dankzij de inbreng van de gemeente, inwoners, sportverenigingen en het bedrijfsleven (commerciële sport) is er een ruim aanbod van sportaanbieders, sportdisciplines, accommodaties en faciliteiten.

Beleid maken gaat uit van aannames en prognoses voor de toekomst. Ook bij het ontwikkelen van lokaal sport- en beweegbeleid moeten we uitgaan van gedachten, ideeën en verwachtingen over sporten en bewegen in de komende jaren. In de afgelopen jaren is onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van de sportaccommodaties, de tevredenheid van de verenigingen over die accommodaties, de algemene stand van zaken in het lokale verenigingsleven en het bestaande activiteiten- en stimuleringsaanbod voor de verschillende doelgroepen binnen de gemeente. Deze onderzoeken leverden relevante informatie en input voor het beleidsplan. In dit hoofdstuk gaan we in op de huidige stand van zaken ten aanzien van de organisatie, de sportdeelname en het aanbod van sport binnen de gemeente, afgezet tegen de landelijke ontwikkelingen.

1.2 Sportdeelname: voor elk wat wils

Samenstelling van de Krimpense bevolking

In demografisch opzicht heeft Krimpen aan den IJssel een aantal opvallende kenmerken. De ontwikkelingen in de leeftijdsgroep 0-15 jaar volgen de (licht dalende) landelijke trend, hoewel het aantal iets boven het landelijke gemiddelde ligt. Ook de leeftijdsgroep 15-45 jaar volgt de (dalende) landelijke trend, maar hier ligt het aantal juist wat lager dan het landelijke gemiddelde. Het aantal inwoners van 20-25 jaar is laag, mogelijk veroorzaakt door het lage aantal starterswoningen binnen de gemeente. Het aantal 45-65 jarigen daalt in Krimpen aan den IJssel terwijl dat landelijk juist stijgt. Het aantal ligt sinds 2005 ook lager dan het landelijke gemiddelde. De groep 65-plussers groeit in Krimpen veel harder dan landelijk maar is desondanks nog wel steeds het kleinst in omvang. Daarnaast is het aandeel allochtonen in vergelijking met omliggende gemeenten laag en is het aantal inwoners met een uitkering met ruim 1% laag. Ongeveer de helft van de bevolking kampt met overgewicht, wat overigens ook zo is in de omliggende gemeenten.

Activiteiten

Sport heeft een belangrijke functie voor de jeugd in Krimpen aan den IJssel. Veel kinderen en jongeren maken gebruik van het sportaanbod van verenigingen. Regelmatig vinden sportieve activiteiten plaats voor basisschoolleerlingen van zeven tot en met twaalf jaar². Daarnaast zijn in het zwembad voor verschillende leeftijdsgroepen activiteiten. Via de impuls B.O.S. (Buurt-Onderwijs-Sport), zijn er extra activiteiten in het onderwijs, evenals buurtsportactiviteiten. Sportscholen organiseren jaarlijks programma's voor kinderen en jongeren met overgewicht. In de gemeente is ook een aanbod voor dansactiviteiten, vooral voor kinderen en jongeren en bij voorbeeld ook salsa en linedancen voor de wat oudere leeftijdsgroepen.

Het sportaanbod is ook toegankelijk voor senioren: in een groeiende gemeente als Krimpen aan den IJssel wordt deze gebruikersgroep steeds belangrijker. Het zijn vooral de wijkcentra en de twee verzorgingshuizen binnen de gemeente die educatieve, recreatieve en ontmoetingsactiviteiten voor deze groep organiseren. Sport- en bewegingsactiviteiten voor senioren maken hier een klein onderdeel van uit. Verder is er een yogacursus en een bewegingsaanbod van 't Nut en een commercieel aanbod in sportscholen. Een grote groep inwoners houdt zich georganiseerd bezig met Nordic walking en wekelijkse fietstochten. Een in 2004 en 2005 uitgevoerd GALM-project (Fitplus), waarbij een groep inactieve senioren van 55-65 jaar anderhalf jaar lang werd gestimuleerd en begeleid bij het actief worden, was succesvol. Verstandelijk gehandicapten kunnen sporten bij de lokale korfbal- en gymnastiekvereniging, lichamelijk gehandicapten kunnen terecht in het zwembad. Er wordt veel gebruik gemaakt van het zwemmen in extra verwarmd water door senioren (op dinsdag).

Ongeorganiseerd en anders sporten

De sportdeelname in Nederland is de afgelopen jaren steeds toegenomen. Relatief meer mensen zijn de afgelopen jaren 'ongeorganiseerd' gaan sporten zodat het aandeel sporters in het algemeen sterker steeg dan het aandeel van de bevolking dat lid is van een sportvereniging. Vooral de sportdeelname onder mensen van 50 jaar en ouder is de laatste jaren spectaculair gestegen, enerzijds door de toename van hun aantal in absolute zin, anderzijds door het extra aanbod dat voor hen is gerealiseerd. Ook is het aantal alternatieve sportvormen sterk toegenomen. Zowel commerciële sportorganisaties als de laatste jaren ook sportbonden zijn creatief geworden in het vernieuwen van hun aanbod, dat tegenwoordig vooral hip, snel en spectaculair moeten zijn en ook nog eens op bijzondere plekken te doen moeten zijn.

Ook in Krimpen aan den IJssel wordt er veel ongeorganiseerd gesport, buiten verenigingsverband. De meest populaire en bekende vormen zijn sporten die goed recreatief en alleen kunnen worden beoefend, zoals wandelen, trimmen/joggen, fietsen, skeeleren, skaten, zwemmen en fitness. In een aantal gevallen maken deze sporters gebruik van gemeentelijke accommodaties. De omvang van de groep ongeorganiseerde sporters is moeilijk te bepalen, maar commerciële initiatieven in de gemeente Krimpen aan den IJssel zijn tot nu toe beperkt gebleven tot een aantal fitnesscentra en vecht- en zelfverdedigingsportscholen. Van concurrentie op grote schaal is dus nog geen sprake, maar we kunnen er van uit gaan dat door de ontwikkelingen in de samenleving de groei van het particulier (commercieel) initiatief zal toenemen.

---

² o.a. schoolsportactiviteiten voor de basisschool leerlingen vanaf groep 6 op woensdagmiddagen worden door de gemeente i.s.m. enkele Krimpense sportverenigingen en onderwijzend personeel van diverse basis scholen: zwemmen, korfbal, voetbal, tafeltennis, schaken, handbal, lijnbal.

Betalen voor kwaliteit

De sporter van nu stelt steeds hogere eisen aan het sportaanbod. Zo moet de kwaliteit van bijvoorbeeld de accommodatie, van de training en van de organisatie hoog zijn. De (potentiële) sporter heeft tegenwoordig een grote keuzevrijheid en kan kiezen uit een divers sportaanbod en uit een divers vrijetijdsaanbod meer in het algemeen. Zo hebben veel jongeren minder tijd om te sporten omdat ze bijvoorbeeld meer *gamen* op de computer of omdat ze een avond- of een weekendbaantje hebben. Om de sporter te binden is het bieden van kwaliteit nodig. Door de toenemende welvaart zijn sporters steeds meer bereid een hoge prijs te betalen voor een kwalitatief goed sportaanbod. Daarnaast verlangt de sporter een zo flexibel mogelijk aanbod, gezien de tijdsdruk waaronder velen gebukt gaan. Men wil sporten wanneer het uitkomt. Daardoor zijn ruime openingstijden, voldoende accommodatie en gedifferentieerde lidmaatschappen van groot belang.

1.3 De sportverenigingen: een breed aanbod

Positie van verenigingen

De gemeente Krimpen aan den IJssel kent een rijk verenigingsleven. De gemeente herbergt veertien sportverenigingen met een gevarieerd aanbod: voetbal, zwemmen, tennis, hockey, atletiek, volleybal, basketball, handbal, tafeltennis, gymnastiek, korfbal, onderwatersport en zwemmend redden. Daarnaast bestaan er kleinere verenigingen voor denksporten, (tour-)fietsen, jeux de boules etc. Er is ook een ballet-, yoga- en dansaanbod via de muziekschool, particulier initiatief of binnen een vereniging. Het zijn vooral de sportverenigingen die met hun maatschappelijke waarde in het sportbeleid van veel gemeenten specifieke aandacht krijgen. Toch boet de betekenis van de traditionele organisatievorm van de sport - de verenigingsstructuur - in het perspectief van het totale sport- en beweeglandschap aan betekenis in. Het is een gevolg van de individualisering van de sporter, het steeds omvangrijker wordend sportaanbod en de vermenging van sport met recreatieve activiteiten of activiteiten die men uit gezondheidsoverwegingen onderneemt. De sportvereniging is niet meer de enige plaats waar wordt gesport.

Aanbod en lidmaatschappen

Het aantal inwoners van Krimpen aan den IJssel dat lid is van een sportvereniging ligt iets boven de 5.000. Dat is lager dan het landelijke gemiddelde. De meest beoefende sporten zijn gymnastiek, tennis en voetbal en ook de korfbalvereniging heeft een relatief groot aantal leden. Vrijwel alle verenigingen hebben te maken met een stabiel of stijgend ledental. Dat zit 'm vooral in het aantal jeugdleden (dat jaarlijks ook bij de gemeente wordt opgegeven). Het vasthouden of werven van seniorleden is een ander verhaal. Het aanbod van de verenigingen lijkt over het algemeen niet voldoende afgestemd te zijn op de wensen van senioren en er zijn ook maar weinig verenigingen die concrete voornemens hebben hierop in te gaan springen. Veel sportverenigingen hebben een traditioneel aanbod, gericht op trainingen en competitie, maar de moderne sporter die zich steeds meer als consument gaat gedragen verlangt een gevarieerd en flexibel aanbod.

Zoals gezegd is het dus voor de sportverenigingen van groot belang om de consument centraal te stellen. Dit is een voorwaarde om sporters te behouden en nieuwe sporters te binden. Dit brengt met zich mee dat voortdurend moet worden nagegaan wat de behoeften zijn van de verschillende sporters en hoe daar het beste op kan worden ingesprongen. Vanuit dit perspectief zullen sportverenigingen zich meer als dienstverlenende organisaties moeten gaan opstellen.

Kansen

De meeste verenigingen in Krimpen aan den IJssel staan er financieel redelijk voor, hoewel ze aangeven dat wat meer speelruimte wenselijk zou zijn. De speerpunten in het beleid van de meeste verenigingen zijn vooral het vrijwilligers- en het technisch beleid. Een enkele vereniging hanteert een specifiek jeugd- en/of gehandicaptenbeleid. Al met al zijn veel verenigingen positief over de toekomst. Professionalisering, krachten bundelen, samenwerken met scholen, meervoudig gebruik van accommodaties, die meer multifunctioneel zijn ingericht en een toenemende maatschappelijke betekenis van sport zijn ambities en ontwikkelingen die leven en die dan ook een plekje moeten krijgen in het gemeentelijke sport- en beweegbeleid. De behoefte op basisscholen aan vakleerkrachten bewegingsonderwijs zal de komende jaren toenemen, doordat pas afgestudeerde docenten in het basisonderwijs niet meer automatisch bevoegd zijn om bewegingsonderwijs te geven. De komst van combinatiefunctionarissen, gestimuleerd vanuit de overheid, biedt daarom perspectief voor verenigingen om de rela-

tie met het onderwijs te versterken. Een combinatiefunctionaris werkt zowel in het (basis of voortgezet) onderwijs als in de sportvereniging.

1.4 Kader: vrijwilligers steeds moeilijker te vinden

Belang van vrijwilligers

Vrijwilligers zijn de kurk waarop de georganiseerde sport drijft. Binnen de sportvereniging worden tal van taken (bestuurlijke taken, bardiensten, uitgave clubblad, beheren van de website) uitgevoerd door personen zonder dat zij daarvoor een (marktconforme) vergoeding krijgen. Onbekend is hoeveel vrijwilligers binnen de gemeente bij de sport betrokken zijn, maar we kunnen er zeker van zijn dat hun aantal groot is. Dankzij hun inzet blijft de sport in georganiseerd verband betaalbaar.

Structurele functies moeilijk te vervullen

Binnen de verenigingen in de gemeente Krimpen aan den IJssel wordt echter aangegeven dat een belangrijk omslagpunt nadert. Er wordt met bewondering gesproken over de positieve houding en inzet van huidige leden. De motivatie van deze vrijwilligers is hoog en zij vormen het hart van de sport in de gemeente. Net als veel andere verenigingen in het land hebben ook de Krimpense verenigingen steeds vaker moeite met het invullen van structurele vrijwilligersfuncties. De sport trekt op dit moment vooral autochtone mannen van 35 jaar en ouder als vrijwilliger. Deze eenzijdige samenstelling heeft te maken met, onder andere, de onbekendheid van allochtonen met vrijwilligerswerk, het imago van vrijwilligerswerk en de gesloten verenigingscultuur. Vooral bestuursfuncties blijken een probleem te vormen. De talrijke regels en wetten die van toepassing kunnen zijn op de sportvereniging worden door bestuursleden ervaren als een substantiële verzwarende van het vrijwilligerswerk.

Ook het betrekken van nieuw kader bij de activiteiten van de vereniging kost steeds meer moeite. De nieuwe generatie jeugd, mid-lifers en senioren vindt het minder vanzelfsprekend om vrijwilligerswerk te verrichten. Ten slotte is ook sprake van een profielwijziging van de vrijwilliger. Voor klussen van korte duur zijn nog wel mensen te vinden, maar voor continue taken wordt het steeds moeilijker geschikte vrijwilligers te strikken. De sport heeft te maken met vrijwilligers die kritischer zijn geworden en voortdurend de kosten en baten van het werk tegen elkaar afwegen. Al met al is duidelijk dat het tekort aan kader het grootste probleem van de sportverenigingen is.

1.5 De accommodaties: kwalitatief hoogwaardig

Voorzieningen in Krimpen

De gemeente Krimpen aan den IJssel voert het beheer over dertien sport- en welzijnsvoorzieningen, waaronder een sporthal, een zwembad en het ontmoetingscentrum de Tuyter. Een vraaggerichte aanpak van de gemeente in de laatste jaren heeft er toe geleid dat er in principe voldoende kwalitatief goede sportvoorzieningen zijn. De bezetting van de binnenaccommodaties (één sporthal, twee sportzalen en drie gymlokalen) is wisselend. Zo wordt de sporthal 's avonds goed gebruikt door verenigingen, maar staat deze overdag leeg omdat ie (wel is voorbereid, maar nog) niet geschikt is voor schoolgebruik en de afstand tot scholen te groot wordt bevonden.³ Bovendien is er een alternatief voor gymnastieklessen in de buurt van de school beschikbaar. De sportzalen worden juist wel goed gebruikt door de scholen, maar weinig door verenigingen.

---

³ Destijds is besloten de sporthal niet in te richten als gymnastiekaccommodaties in verband met de voorwaarde, dat eerst de door het rijk gefinancierde gymlokalen met gym door het onderwijs gevuld moesten worden en enkele scholen de afstand te groot vonden. De sporthal kan met weinig moeite wel voor gymnastieklessen geschikt gemaakt worden.

De meest bezochte sportaccommodatie in de gemeente is zwembad De Lansingh. Het bad trekt jaarlijks 280.000 bezoekers, waarvan 180.000 recreatieve gebruikers. Daarnaast heeft het zwembad ook elk jaar een exploitatietekort. Het bad heeft een sterke regionale functie, waaruit kan worden afgeleid dat de bijdrage van de gemeente niet alleen aan de eigen inwoners ten goede komt.

Overigens hebben vrijwel alle sportaccommodaties een exploitatietekort. Alleen op de tennisbanen van de vereniging Langeland is dat niet het geval, hier is de kantine in eigendom van de vereniging. Deze vereniging Langeland is ook de enige die naar eigen zeggen kampt met een accommodatietekort. Alle andere verenigingen kunnen uit de voeten met hun bestaande accommodatie en kunnen bovendien een kleine groei in het ledental nog aan. Bij diverse verenigingen speelt een aantal zaken met betrekking tot hun accommodatie zoals vernielingen, verouderd materiaal, en het ontbreken van een eigen clubhuis.

Strijd om ruimte

De komende jaren neemt in Nederland de strijd om ruimte in de stad en in het buitengebied verder toe. Door stijgende grondprijzen en ruimteclaims voor woningbouw, bedrijven, verkeer en vervoer komen sportvoorzieningen in de knel. Tegelijkertijd groeit de behoefte aan vrije bewegingsruimte en recreatie- en sportvoorzieningen dicht bij huis en wordt ook vanuit het recreatiebeleid en het Grote Stedenbeleid gepoogd om de stedelijke openbare ruimte geschikt te maken voor sport en recreatie. Het resultaat van de tegengestelde ruimteclaims is ongewis, maar waarschijnlijk komen ruimtevergende sportvoorzieningen (voetbalvelden, hockeyvelden, tennisaccommodaties) op dure locaties in de problemen. Deze zullen moeten uitwijken naar goedkopere gronden aan de rand van de stad of in het buitengebied.

Aan de andere kant vindt er, gestimuleerd door gemeenten, steeds meer clustering plaats om de beschikbare ruimte en voorzieningen zo optimaal mogelijk te benutten. Clustering kan de vorm aannemen van bijvoorbeeld het multifunctioneel inzetten van (gemeentelijke) sportaccommodaties of een koppeling tussen sportvoorzieningen en onderwijs-, welzijns- of gezondheidszorgvoorzieningen op wijkniveau.

Locatie is een issue

Ook in Krimpen aan den IJssel speelt de vraag of de huidige ligging van de accommodaties de meest optimale zal blijven. Veel velden en binnenaccommodaties liggen in een woongebied. Voordeel daarvan is dat de toegankelijkheid goed is, maar aan de andere kant zullen er steeds meer beperkingen komen ten aanzien van bijvoorbeeld parkeergelegenheid en gewenste verbouwingen of andere vernieuwingen. Milieu- en bouwwetgeving spelen daar een belangrijke rol in. Een betere concentratie van accommodaties lijkt voordelen te kunnen bieden ten aanzien van bereikbaarheid en gebruik van faciliteiten en dus ook ten aanzien van exploitatiemogelijkheden.

Een adviesbureau deed in 2006 de aanbeveling het beheer van de sportaccommodaties te gaan laten uitvoeren door een verzelfstandigde stichting om zo op termijn te kunnen komen tot een meer marktgeoriënteerde exploitatie. Besloten is om de vervolg stappen mede te laten afhangen van de doelstellingen en resultaten van het sportbeleid, zoals wordt vastgelegd in deze nota. Vooralsnog is onlangs afgezien van een verzelfstandiging van gemeentelijke sportaccommodaties. De gemeente heeft de wens om de voetbalvelden nabij het centrum te verplaatsen, maar de voetbalvereniging en de gemeente hebben daarover nog geen overeenstemming. Vooralsnog is er op korte termijn de komende paar jaar alleen gepland om de sporthal De Populier te vervangen in samenwerking met de twee basisscholen die er gebruik van maken. Verder zijn er geen grote veranderingen rond de accommodaties gepland, behalve de mogelijke verplaatsing van de voetballocatie. De bestaande accommodaties kunnen middels de intensievere samenwerking tussen school, welzijn, sportverenigingen en naschoolse opvang ingezet worden binnen de mogelijkheden die de huidige accommodaties te bieden hebben.

1.6 Gemeentelijk beleid: op naar een heldere koers

Integraal beleid

De lokale overheid krijgt in ons land meer en meer te maken met het versnipperde aanbod van de sport, bestaande uit de verenigingssport, de ongeorganiseerde sport en de commerciële sport. De verdergaande differentiatie stelt de overheid voor de vraag wat sport is en welke sportvorm subsidieabel is en welke niet. Hiermee verband houdende krijgt het sportbeleid in de komende jaren een minder sectoraal karakter. Het raakt vervlochten met vormen van integraal en/of gebiedsgericht beleid. Zo worden onderdelen van het sportbeleid opgenomen in integraal welzijns- en/of onderwijsbeleid.

Ook in deze nota is er voor gekozen om over sportbeleid te spreken integraal met beweegbeleid ten behoeve van meerdere doelstellingen. Het beleid voor sportaccommodaties moet ook opgenomen worden in het beleid op het terrein van de ruimtelijke ordening en samenhangen met de woonvisie, integraal beleid voor onderwijshuisvesting en de ontwikkeling van brede scholen.

Sport als middel

Sportverenigingen krijgen op hun beurt te maken met een overheid die de sport steeds vaker instrumenteel benadert en aanspreekt op maatschappelijke verantwoordelijkheid als tegenprestatie voor ondersteuning vanuit de publieke middelen. Sport wordt gezien als middel om de gezondheid te bevorderen en als middel tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid. Ook het sociaal-integratieve element wordt door de overheid benadrukt: sport als middel om sociale cohesie te bevorderen. Daarnaast stimuleert de overheid het creëren van mogelijkheden voor recreatieve ongeorganiseerde sportbeoefening dicht bij de woonomgeving. Dit betekent voor de sport dat nagedacht moet worden over de wijze waarop die maatschappelijke verantwoordelijkheid het beste kan worden vormgegeven. Vanuit het rijk wordt gestuurd op ontwikkeling van integraal beleid binnen de driehoek 'buurt – onderwijs - sport' waarbij een bindende rol is weggelegd voor sport(verenigingen) en waarbij moet worden aangesloten bij reeds bestaande structuren. Bovendien wordt er op aangestuurd dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning moet bijdragen dit doel te realiseren. Uitgangspunt is hierbij dat mensen moeten kunnen terugvallen op hun eigen sociale netwerk, dat moet bestaan uit burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties en dat er veilige en toegankelijke voorzieningen voor burgers zijn, die beperkingen ondervinden in hun lichamelijk en/of psychisch functioneren en zelf onvoldoende in staat zijn zich te redden. Aangepast sporten is een onderdeel, maar toegankelijkheid naar verschillende groepen een voorwaarde voor die participatie.

Organisatie in Krimpen

Die maatschappelijke waarde van de sport op het lokale niveau legitimeert de aandacht die we vanuit de gemeente willen geven aan de sport in het algemeen en aan de sportverenigingen in het bijzonder. Zowel binnen het gemeentebestuur als binnen het ambtelijk apparaat heeft de sport een specifieke plaats verworven.

In het College van Burgemeester en Wethouders draagt één wethouder de portefeuille sport. Deze heeft naast sport & recreatie ook onder andere de aandachtsvelden zoals ruimtelijke ordening en volkshuisvesting. Om de leden van de gemeenteraad in een vroeg stadium te betrekken bij de bestuurlijke taken, zijn vaste raadscommissies van advies en bijstand ingesteld. Alle zaken die de sport betreffen, zoals de bouw van nieuwe sportaccommodaties en de beleidsnota sport, worden behandeld in de betreffende raadscommissie.

Nog geen expliciet beleid

Tot op heden is het sportbeleid in Krimpen aan den IJssel niet vastgelegd in een allesomvattende beleidsnota. Er is dan ook nog onvoldoende continuïteit in het gemeentelijke sportbeleid. Door het ontbreken van een meerjaren (integrale) beleidsnota sport ontbreekt het aan een duidelijke beleidsrichting. De gemeente heeft zich de afgelopen jaren vooral bezig gehouden met accommodatiebeleid en minder met de 'softe' infrastructuur. Er is geen expliciet beleid uitgevoerd met betrekking tot de ondersteuning van sportverenigingen of het vergroten van sportparticipatie.

Met de lokale gezondheidsnota's zijn er de afgelopen jaren aanzetten gedaan tot het bevorderen van een gezonde leefstijl, maar dit leidde nog niet tot een omvattende aanpak voor sport- en beweegbeleid binnen alle gemeentelijke kaders. Hiernaast heeft de gemeente zich de afgelopen jaren vooral bezig gehouden met accommodatiebeleid en minder met de 'softe' sportinfrastructuur van de verenigingen.

Subsidies als stimulering

De gemeente kent verschillende subsidies om sport te stimuleren. De nadruk ligt daarbij op inputfinanciering. Sportverenigingen ontvangen jaarlijks een subsidie voor ieder jeugdlid jonger dan 18 jaar. Dit geld is bedoeld voor de verlaging van de contributie van jeugdleden, voor het aanstellen van kwalitatief goede trainers voor jeugdteams en voor het organiseren van activiteiten die gericht zijn op het werven van nieuwe jeugdspelers. Daarnaast ontvangt de korfbalvereniging jaarlijks een bedrag voor het team van verstandelijk gehandicapten dat zij onder haar hoede heeft. Ten slotte maken inwoners uit de gemeente die minder dan 115% van het minimumloon verdienen, aanspraak op bijzondere bijstand. Deze mensen krijgen bijvoorbeeld korting op het lidmaatschapsgeld voor een sportvereniging.

Het gebruik van gemeentelijke accommodaties wordt indirect gesubsidieerd door het hanteren van niet-kostendekkende huurtarieven voor sportverenigingen. De gemeentelijke sportaccommodaties worden onder de kostprijs aangeboden. Daarmee wordt tegelijkertijd een voor de gebruiker verborgen subsidie verstrekt. De accommodatietarieven zijn veelal historisch gegroeid⁴; een relatie tussen het tarief en de aard en kwaliteit van de accommodatie ontbreekt. Verenigingen hebben op deze wijze geen zicht op de daadwerkelijke kosten van de sportaccommodaties.

1.7 Sportieve partner: Sportraad Krimpen

Sinds 2006 heeft de gemeente Krimpen aan den IJssel een sportraad. Deze is destijds opgericht om een gesprekspartner te kunnen vormen voor de gemeente in het kader van voorgenomen huurverhogingen die de sportverenigingen werd opgelegd. Naar aanleiding van dit verhaal is de sportraad in tact gebleven en zijn de meeste verenigingen er inmiddels bij aangesloten. De draagkracht voor de sportraad is dus breed en inmiddels zijn er diverse doelen geformuleerd waarin het gezamenlijk belang van de sportverenigingen voorop staat. Deze zien er als volgt uit:

- De Sportraad Krimpen wil een bijdrage leveren aan het verbeteren van de communicatie tussen de sportverenigingen onderling en tussen de sportverenigingen en de gemeente;
- zij doet dit vanuit de overtuiging dat sport een belangrijke maatschappelijke functie vertegenwoordigt en dat sportverenigingen daarbij een essentiële rol vervullen;
- zij adviseert de gemeente gevraagd en ongevraagd over zaken die sportverenigingen aangaan.

Vanuit deze hoedanigheid wil de sportraad dan ook graag een structurele bijdrage leveren aan de totstandkoming en de uitvoering van het sportbeleid binnen de gemeente. Zij heeft daarom een belangrijke rol gehad in het opstellen van deze beleidsnota. Daarnaast adviseert zij het college van B&W gevraagd en ongevraagd over sportzaken.

---

⁴ De basis, samenhang en totstandkoming van de bestaande tarieven zijn vastgelegd in de nota "Tarieven Gemeentelijke Sportaccommodaties" die door de gemeenteraad in 1985 is vastgesteld. De samenhang tussen binnen, buiten en zwemsport is destijds vastgesteld op het urengebruik per accommodatiesoort zodat er geen verschillen zijn in gemeentelijk huur bestandsdeel van de diverse gemeentelijke sportaccommodaties. Deze systematiek is in de afgelopen jaren uitsluitend met de indexcijfers aangepast.

2. Visie, missie en de rol van de gemeente

2.1 Visie

Sport is een belangrijk onderdeel van de identiteit van de gemeente Krimpen aan den IJssel. De ruime opzet en de kwaliteit van de sportaccommodaties hebben bij uitstek een aantrekkingskracht op de (potentiële) inwoners van de gemeente. 'Een leven lang sporten en bewegen' is de ambitie van de gemeente Krimpen aan den IJssel. Dat wordt dan ook uitgedragen zodat diverse sport- en andere maatschappelijke organisaties zich inzetten om zoveel mogelijk inwoners te stimuleren regelmatig te sporten en bewegen.

Samenwerking en professionalisering zijn de belangrijkste middelen om dit doel te bereiken. Hierdoor ontstaat een sterk sport- en beweegaanbod dat gericht is op de wensen van de inwoners, maar ook sterk genoeg is om in de volle breedte van betekenis te zijn voor de lokale samenleving.

2.2 Missie

Op grond van de overwegingen zoals die eerder beschreven zijn, kiest de gemeente Krimpen aan den IJssel als missie van haar sport- en beweegbeleid:

Het ervoor zorgdragen dat zoveel mogelijk inwoners sportief actief zijn en dat de maatschappelijke waarde van sport wordt vergroot door het versterken van de sport- en beweeginfrastructuur, zowel die van verenigingsondersteuning als die van accommodaties en buitensportvoorzieningen voor georganiseerde en ongeorganiseerde sport en beweging.

Inhoudelijk staan drie thema's centraal: doelgroepen & sport- en beweegaanbod, een gezond en actief verenigingsleven en sportaccommodaties & openbare ruimte.

2.3 Doelstellingen

De missie en visie kunnen worden geconcretiseerd via de volgende doelen voor de komende vijf jaren:

Doelgroepen en sport- en beweegaanbod in 2012;

- 80% van de leerlingen van de basisschool is lid van een sportvereniging
- 90% van de leerlingen van de basisschool heeft deelgenomen aan kennismakingslessen
- 50% van de leerlingen van de basisschool voldoet aan de Landelijke Bewegnorm
- 200 jongeren (12 – 18 jaar) zijn betrokken bij de ontwikkeling van sport- en beweegaanbod (incl. kader sportvereniging)
- 50% van de senioren (55+) doet actief aan sport en/of bewegen

Een gezond en actief verenigingsleven in 2012:

- 75% van de sportverenigingen kent een ledengroei
- 75% van de sportverenigingen heeft voldoende vrijwilligers
- 100% van de sportverenigingen doet mee aan scholenprojecten
- 100% van de scholen doet mee aan scholenprojecten

Sportaccommodaties en openbare ruimte in 2012:

- 80% van de inwoners vindt sportaccommodaties voldoende bereikbaar en toegankelijk
- Er zijn twee concentraties gebieden voor sportaccommodaties (Noord en Zuid)
- Alle sportaccommodaties zijn van maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 – 23.00 uur en zaterdag tussen 8.00 - 18.00 uur voor minimaal 75% bezet
- 80% van de sportaccommodaties is geschikt voor meerdere sporten en minimaal geschikt voor één andere functie dan sport
- 80% van de sportaccommodaties kent minmaal één gezamenlijk aanbod waarbij minimaal twee gebruikers samenwerken

In het volgende hoofdstuk worden de bovengenoemde doelstellingen vertaald naar concrete activiteiten.

2.4 Elkaar leren kennen: de gemeente als regisseur

De sport en de sportverenigingen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het sportaanbod binnen de gemeente. De gemeente kent van oudsher een voorwaardenscheppende rol. Deze voorwaardenscheppende rol van de gemeente Krimpen aan den IJssel binnen de sport wordt uitgebreid. Naast de activiteiten met betrekking tot het plannen, ontwikkelen, financieren en aanleggen van accommodaties behoort ook het ontwikkelen en in stand houden van een ondersteuningsstructuur tot die voorwaardenscheppende rol. Niet dat de gemeente deze taak zelf uitvoert, zij zorgt ervoor dat een nader op te richten organisatie deze ondersteuning op zich neemt. De gemeente neemt afstand van de uitvoering van beleid om juist op het niveau van ontwikkeling en sturing van beleid nadrukkelijker aanwezig te zijn. Anders gezegd: de gemeente formuleert doelstellingen die bijdragen aan de realisatie van het sportbeleid. Voorts zoekt zij partners die de bijbehorende activiteiten op een goede wijze kunnen uitvoeren.

Voor het optimaliseren van de maatschappelijke waarde van sport zal de gemeente meer een regierol op zich nemen. Dit betekent dat zij organisaties stimuleert en faciliteert indien zij bij willen dragen aan gemeentelijke doelstellingen. Ook wil zij faciliteren om organisaties dichterbij elkaar te brengen. De vele bij sport en bewegen betrokken organisaties en personen in Krimpen aan den IJssel streven allemaal een betere samenwerking na, maar hebben moeite elkaar te vinden. Een stimulerende rol van de gemeente én de sportraad daarin kan hierin drempels wegnemen. Voor de implementatie van de beleidsnota in het algemeen en het optimaliseren van de maatschappelijke waarde in het bijzonder krijgt de sport binnen de gemeente een minder sectoraal karakter. Het raakt vervlochten met andere beleidsterreinen, met name welzijn, onderwijs, ruimtelijke ontwikkeling en participatie.

3. Doelgroepen & sport- en beweegaanbod

3.1 Inleiding

Sport speelt een belangrijke rol in het leven van veel mensen. Sport is in de eerste plaats leuk, het biedt mensen plezier en ontspanning. Maar in de voorgaande hoofdstukken hebben we geconstateerd dat het niet meer vanzelfsprekend is dat sporters 'een leven lang' bij een sportvereniging blijven. De sporter gaat zich als klant gedragen. Voldoet het sportaanbod niet aan de wensen dan zoekt hij naar een andere sportaanbieder. Ook het algemene begrip 'sporter' bestaat niet meer, iedere sporter heeft zijn eigen profiel. Daarnaast bestaat er een grotere verscheidenheid in sportvoorkeuren en redenen waarom iemand sport. Hierbij spelen waardeoriëntaties zoals gezondheid, veiligheid/geborgenheid en avontuur een belangrijke rol. Wanneer die waardeoriëntaties en de verschillende leeftijdsgroepen met elkaar in verband worden gebracht ontstaan drie belangrijke doelgroepen voor sportverenigingen in de gemeente Krimpen aan den IJssel: de aandacht in de sportstimulering ligt de komende jaren met name bij de doelgroepen basisschoolkinderen, oudere jeugd en 55-plussers.

De keuze voor deze doelgroepen is veel meer een maatschappelijke dan een sportieve. Het wil bijvoorbeeld ook niet zeggen dat topsporters en twintigers, dertigers en veertigers als onbelangrijk worden gezien, maar wel dat deze groep niet de hoogste prioriteit hebben als het gaat om de besteding van de stimuleringsmiddelen, die in het kader van deze nota Sport en Beweging beschikbaar zijn.

3.2 Basisschoolkinderen: basis voor een levenlang sporten

Bij de (basis)schoolgaande jeugd ligt de basis voor een levenlang sporten, maar landelijk zien we een tendens van een toenemend aantal kinderen met overgewicht. Met het oog op te ontwikkelen sportaanbod voor basisschooljeugd wil de gemeente graag weten hoe de Krimpense schooljeugd er voor staat wat betreft sportgedrag en gezondheid. In de zomer van 2007 werd de 'Nulmeting Bewegingmanagement' uitgevoerd waarbij ruim 500 leerlingen van 8 tot en met 12 jaar bevestigd werden. Dat leverde op dat in vergelijking met andere gemeenten in Krimpen aan den IJssel weinig kinderen lid zijn van een sportvereniging, hoewel de verschillen per basisschool groot zijn. Een groot deel van de kinderen speelt wel buiten, hoewel ze aangeven specifieke voorzieningen te missen. Zorgwekkend is dat maar liefst 81% van de kinderen niet voldoet aan de norm voor voldoende bewegen. Het onderzoek zal een vervolg moeten krijgen willen we een toename van sportdeelname kunnen aantonen.

Daarnaast willen we jaarlijkse een sport oriëntatieweek organiseren waarin kinderen kennis kunnen maken met het aanbod van de lokale sportverenigingen. De organisatie zal gepaard moeten gaan met een omvangrijke promotiecampagne. Ook zullen de kennismakingslessen die in het kader van B.O.S.-impuls plaatsvinden worden gecontinueerd en na afloop van het BOS project worden voortgezet (na 2010). In het algemeen zal de samenwerking met het onderwijs een krachtige impuls moeten gaan krijgen om de beoogde kennismaking van schooljeugd met sport en de doorstroming naar de sportverenigingen tot stand te kunnen brengen. Veel aandacht zal daarin besteed gaan worden aan de ontwikkeling en uitvoering van concrete projecten en acties in de driehoek buurt - school - sport. Belangrijk is dat we 'beweging naar het kind toe brengen', en niet andersom. Sportverenigingen zullen activiteiten moeten ontwikkelen om op scholen en in de naschoolse opvang de bekendheid van hun sport te vergroten en NSO- en BSO-medewerkers zullen bijgeschoold moeten worden om kinderen goed te kunnen begeleiden bij sport- en beweegactiviteiten. Combinatiefunctionarissen, die zowel op school als bij de sportverenigingen actief zijn, kunnen hier een rol in spelen.

3.3 Oudere jeugd: zelfparticipatie creëren

Sport blijft populair onder jeugdigen, ook al staat deze populariteit onder druk. Het werven van jeugdleden is voor de sportverenigingen in de gemeente Krimpen aan den IJssel tot nu toe niet een van de grootste knelpunten, maar zal met het oog op toekomstige ontwikkelingen toch een punt van grote aandacht moeten blijven. Al was het maar omdat deze leeftijdsgroep het kader van de toekomst vormt. De jeugd van 12-17 jaar is traditioneel een lastig te bereiken groep, maar de in de zomer van 2007 uitgevoerde nulmeting naar het beweeggedrag van ruim 200 jongeren, concludeerde dat circa driekwart van deze leeftijdsgroep in Krimpen aan den IJssel lid is van een sportvereniging. Buiten

sporten doen ze relatief weinig, waarbij aangegeven wordt dat een trapveldje of een basketveldje gemist wordt. Bovendien zouden ze graag meer afwisseling in het aanbod zien.

Met het stimuleren van een kwalitatief hoog scorend en flexibel sportaanbod is de verwachting dat de sport een sterke concurrent in de vrijetijdsmarkt kan blijven en jongeren prioriteit blijven geven aan sport. Speerpunten van beleid zijn dan ook afstemming van het aanbod op de jongeren en zorgen voor kwalitatief goed kader. Wordt het sportaanbod niet aantrekkelijker gemaakt voor de jeugd dan gaan bijbaantjes en andere vrijetijdsactiviteiten terrein winnen op de sport.

Daarnaast is het belangrijk niet alleen na te denken over hoe deze doelgroep bereikt kan worden, maar ook hoe die doelgroep dan benaderd moet worden. Het betrekken van de jeugd bij de idee- en besluitvorming is dan ook een belangrijk aandachtspunt. Jeugdparticipatie in de sport is maatschappelijk van groot belang omdat het de aansluiting van het sportaanbod op de wensen en behoeften van jongeren verbetert. Het vergroot de binding met de sportorganisatie én de maatschappij en verkleint daarmee het risico van afhaken. Bovendien doen jongeren er uiteenlopende leerervaringen mee op (kennis en vaardigheden).

Om te bevorderen dat jongeren blijvend een rol vervullen in de opzet, organisatie en uitvoering van sportactiviteiten kunnen de sportverenigingen, de scholen en het welzijnswerk een belangrijke rol spelen. Samenwerking met praktijkorganisaties zoals het jongerenwelzijnswerk is van groot belang gezien de "good practices" die bij hen bekend zijn, bijvoorbeeld het cultureel jongerencentrum de Big Bear. Begeleiding bij deze groep is bovendien een absolute must. Ten slotte liggen ook kansen in de verplichte maatschappelijke stages die vanaf 2011 verplicht zullen zijn voor vmbo-, havo- en vwo-leerlingen.

3.4 Leeftijdsgroep 55+: aanbod voor moderne senioren

Ook in de gemeenten Krimpen aan den IJssel neemt het aantal senioren (55+) toe. Deze toename en veranderingen binnen het vraagpatroon van de 'moderne oudere', legitimeren de aandacht voor deze groep binnen het sportbeleid. Sociale motieven zoals ontmoeting, integratie en participatie zijn vaak belangrijker dan de sportieve prestatie.

Het aanbod voor ouderen zal uitgebreid en toegankelijker gemaakt worden de komende jaren. Zo zal het aanbod van de wijkcentra vergroot worden. Voor de 3.500 senioren van ouder dan 70 jaar, die momenteel in een verzorgingshuis of in de buurt van een wijkcentrum wonen, worden nu nog niet overal activiteiten georganiseerd door de thuiszorgorganisatie Vierstroom en de welzijnsorganisatie Meldpunt. In principe komen in eerste instantie de wijkcentra Parkrand en de Vijverhoek als eerste in aanmerking voor een nieuw sportief aanbod, omdat deze zo'n aanbod momenteel volledig ontberen. De organisatie blijft in handen van de genoemde organisaties en wordt opgenomen in de nota Volksgezondheid.

Naast een uitbreiding van het aanbod in wijkcentra zal het Fitplus-project (doelgroep 55 - 65 jaar, zie ook de nota volksgezondheid) van 2004 in de wijk Langeland een vervolg krijgen, nu in de wijken Kortland-Noord en Kortland-Zuid. Het project richt zich op het in beweging zetten en houden van senioren die niet actief zijn en/of in een sociaal isolement zitten. Het traject van anderhalf jaar bestaat uit een fittest, een bewegingsintroductieprogramma, tussentijdse evaluatie en advies, een bewegingsvervolgprogramma en een eindfittest. De gemeente coördineert het geheel dat wordt georganiseerd door de Sportraad Zuid-Holland, De Vierstroom, Meldpunt en een sportvereniging.

De gemeente zal in haar ondersteuningsaanbod ook aandacht besteden aan het verhogen van de deskundigheid van sportverenigingen over de specifieke wensen van de doelgroep ouderen en het ontwikkelen van een eigen vrijwilligersbeleid binnen de vereniging. Daarnaast zal op termijn het subsidiebeleid verenigingen belonen die een succesvol ouderenbeleid hebben weten op te zetten.

3.5. Instrumenten, ambities en resultaten

Doelgroep....	Instrument....	Samenwerking met ...
Basisschooljeugd	Sport oriëntatieweek Sport kennismakingslessen (BOS) Cursussen BSO- en NSO medewerkers	Basisscholen MBO en HBO instellingen GGD Sportverenigingen BSO- en NSO-organisaties Sportraad Krimpen
Oudere jeugd	WhoZnext en gerichte subsidies	Jongerenwelzijnswerk Scholen voortgezet onderwijs Sportservice Zuid-Holland NISB
Senioren	Fitplus Publiciteitscampagne	Sportservice Zuid-Holland Thuiszorgorganisatie Meldpunt Sportverenigingen

Doelgroep	Parameter / Resultaat	Nulmeting 2008 ⁵	Ambitie 2009	Ambitie 2010	Ambitie 2011	Ambitie 2012
1. Basisschooljeugd	Aantal (in%) leerlingen die lid zijn van een sportvereniging	60	65	70	75	80
	Aantal (in %) leerlingen die kennismakingslessen hebben gevolgd	10	25	50	75	90
	% van de leerlingen dat voldoet aan de landelijke beweegnorm ⁶	19	25	35	45	50
2. Oudere jeugd 12-18 jaar	Aantal jongeren betrokken bij ontwikkeling sport- en beweegaanbod (incl. kader sportvereniging)	100	125	150	175	200
3. Senioren (55+)	Aantal (in%) senioren dat actief sport/ beweegt	30	35	40	45	50

Rol gemeente	Regisseur: bij elkaar brengen van betrokkenen, verlenen van subsidies, integrale beleidsafstemming, monitoring en evaluatie
Rol sportverenigingen	Inhoudsdeskundige, aanbieder van activiteiten, aangaan van samenwerking met scholen en welzijnswerk
Rol sportraad	Stimulator van verenigingen om te komen tot initiatief, gesprekspartner namens verenigingen, signaleren van wensen, kansen en knelpunten
Rol scholen/welzijnsinstellingen	Inhoudsdeskundige en organisator van activiteiten, aangaan van samenwerking met sportverenigingen
Rol anderen	Begeleiding Sportservice Zuid-Holland

⁵ Inschatting gemaakt op basis van werkelijke gegevens, zoals enquête of uitgevoerde BOS-activiteiten (vetgedrukt) of een educated guess (cursief).

⁶ Op basis van de Nederlandse Norm Gezond bewegen; voor basisschoolleerlingen betekent dit minimaal 5 dagen 60 minuten matig intensieve beweging. Zie www.30minutenbewegen.nl

4. Een gezond en actief verenigingsleven

4.1 Inleiding

Het maatschappelijke belang van sport en bewegen doet in toenemende mate een beroep op de inzet van verenigingen. Veel verenigingen willen dat ook en zien kansen, maar het kan tegelijkertijd problemen opleveren omdat verenigingen nu al moeite hebben hun dagelijkse functioneren rond te krijgen. Ondersteuning vanuit de gemeente op het gebied van vrijwilligersbeleid, wet- en regelgeving en accommodatiezaken is daarom zeer gewenst. Een digitaal sportservicepunt zou in eerste instantie al een flinke stap in de goede richting kunnen betekenen. Dat kan zowel een informatieve als een promotionele meerwaarde hebben. Een uitgebreider aanbod aan verenigingsondersteuning, bij voorkeur in samenwerking met andere organisaties, zoals sportbonden, provinciale sportraad of omringende gemeenten kan een zeer positieve uitwerking hebben op het verenigingsleven.

4.2 De maatschappelijke waarde

Sport kan een bijdrage leveren aan het realiseren van maatschappelijke doelstellingen, zoals bijvoorbeeld gezonde inwoners en inwoners die door buiten te sporten en bewegen actiever worden in de directe leefomgeving. Door deelname aan sportactiviteiten mag worden verondersteld dat een positieve impuls wordt gegeven aan de sociale ontwikkeling (leren omgaan met elkaar en gezamenlijk een prestatie leveren) van verschillende doelgroepen. Hierbij wordt met name gedacht aan doelgroepen die een extra impuls nodig hebben voor leefbaarheid, participatie en zelfredzaamheid.

De sportvereniging is en/of levert een waardevolle bijdrage aan de maatschappij. Naast het feit, dat zij sportactiviteiten organiseert, vormt zij ook een breed sociaal netwerk bestaande uit leden, vrijwilligers, ouders en andere partijen. Dit betekent in de praktijk dat zij beslissingen neemt over allerlei zaken die maatschappelijke relevant en/of actueel zijn. Zij creëert haar eigen beleid inclusief bijbehorende normen en waarden. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld de omgang met alcohol, roken, diversiteit, etc.. De gemeente stimuleert de eigen keuzes van sportverenigingen in verantwoorde omgang met maatschappelijke thema's.

Ook ziet de gemeente sportverenigingen als partners bij het handhaven van wet- en regelgeving, die in lijn is met de doelstellingen van sport en het gemeentelijke gezondheidsbeleid. De gemeente verwacht dan ook van de verenigingen, dat zij in de uitvoering van haar kantines zorgen dat er geen alcohol verstrekt wordt aan jeugd onder de 16 en dat drankmisbruik door leden niet wordt getolereerd. Cursussen 'verantwoord alcoholgebruik' voor barvrijwilligers is daarvoor bij voorbeeld een goed middel en het is ook behulpzaam als verenigingen een beleidsstandpunt innemen t.a.v. misbruik van alcohol door sporters. Daarmee hebben sportverenigingen een belangrijke voorbeeldfunctie, zowel voor jongeren als volwassenen.

4.3 Keuzes maken

Het is belangrijk dat verenigingen bewust een keuze maken voor hun identiteit en missie, afhankelijk van bijvoorbeeld de tak van sport, de locatie van de sportvereniging, het type bewoners in de omliggende wijk of de ambitie van de bestuurders. Dit leidt tot een veelheid van typen sportverenigingen in de gemeente Krimpen aan den IJssel, zoals verenigingen die zich richten op de buurt, verenigingen die recreatiesport als prioriteit hebben, prestatiegerichte sportverenigingen, verenigingen die sterk marktgeoriënteerd zijn. De typen sportverenigingen verschillen ook wat betreft zaken als het aantal beroepskrachten, organisatorische opzet en accommodatie. Verenigingen kunnen meer leden interesseren indien een meer gedifferentieerd aanbod kan worden gerealiseerd. Hierbij hoort een differentiatie in contributies. Verenigingen kunnen minder terughoudend zijn met het verhogen van contributies voor die leden die draagkrachtig zijn en/of een zeer specifieke eisen stellen aan het aanbod. Ook het integreren van trainingen in de buitenschoolse opvang (inclusief ophalen en wegbrengen van kinderen), sterk flexibele competities, het aanbieden van maaltijden of zelfs het creëren van werkplekken bij sportverenigingen zijn opties die er voor kunnen zorgen dat sporten beter geïntegreerd kan worden in de totale leefstijl.

Sportverenigingen beschikken over kennis en expertise om sport aan te bieden. Daarnaast maken zij gebruik van herkenbare en bereikbare accommodatie. Het is prima mogelijk om deze elementen in te zetten voor de nu nog ongeorganiseerde sporters. Te denken valt aan skaters, pleintjesbasketballers, joggers, wandelaars en fietsers. Door samenwerking tussen sportverenigingen, ondersteund door de sportbond en/of de gemeente kunnen deze ongeorganiseerde sporters in het vizier komen van de sportverenigingen. Ook kunnen bij een zo breed mogelijke basis (van verenigingen) initiatieven ontstaan om te professionaliseren (bijvoorbeeld trainers en begeleiders). De klant vraagt nadrukkelijk om kwaliteit op tijdstippen die door een vrijwilliger soms niet te realiseren valt. Juist een gezamenlijke aanpak werkt risicoverlagend en vergroot de mogelijkheden.

4.4 Verbeteren verenigingsondersteuning

De sportverenigingen in de gemeente Krimpen aan den IJssel zijn verweven met de lokale samenleving. De sterke punten van de verenigingen geven vertrouwen voor de toekomst. De zwakke punten baren de gemeente zorgen. Sportverenigingen ervaren en onderkennen de invloed van maatschappelijke ontwikkelingen steeds meer. Gemeentelijke betrokkenheid, advies en ondersteuning aan sportverenigingen kan hen helpen actief in te spelen op de huidige en nog te verwachten ontwikkelingen. Verenigingen geven immers ook aan een vorm van professionele ondersteuning te wensen waarbij gedacht wordt aan de volgende onderwerpen.

- Opstellen beleidsplannen
- Financiële administratie (inclusies begroting/jaarrekening)
- Ledenwerving
- Werving van sponsors
- Sporttechnische cursussen
- Beheer en organisatie van de kantine
- Werving, selectie en behoud van vrijwilligers
- Verzekeringen
- Wet en regelgeving
- Juridische zaken

Alhoewel verenigingen ondersteuning nodig hebben wordt tot nu toe niet veel gebruik gemaakt van de bestaande mogelijkheden. Of de verenigingen zijn niet op de hoogte van bestaande mogelijkheden, of het aanbod sluit niet goed aan bij de wensen van de vereniging. Belangrijk is dat we als gemeente goed op de hoogte zijn van de knelpunten en de successen van de verenigingen. Structureel marktonderzoek is dus noodzakelijk. Verenigingen worden de komende jaren meer uitgenodigd voor informatie- en inspraakavonden, op basis waarvan specifieke thema-avonden of cursussen georganiseerd kunnen gaan worden. Bovendien zal een digitaal ondersteuningsloket ingericht worden, waar zowel verenigingen als burgers relevante informatie kunnen vinden.

In een tijd waarin de mogelijkheden om te sporten steeds groter worden en commerciële aanbieders concurrent zijn op de sportmarkt, is clustering en samenwerking van verenigingen een goede strategie. De historisch gegroeide samenwerkingsrelaties zullen kritisch tegen het licht worden gehouden en op een eigentijdse wijze worden ingevuld. Het kernwoord hierbij is functionele samenwerking. Samenwerking is minder gebaseerd op saamhorigheid en solidariteit over het geheel, maar juist op onderlinge versterking op onderdelen, zoals het gezamenlijk oppakken van ondersteuning (cursussen) en dienstverlening (ledenadministratie). De gemeente zal daarom gaan stimuleren dat verenigingen bij deze ontwikkeling als eerste worden betrokken.

Ten slotte de focus op vrijwilligers in de leeftijdscategorie 35-plussers. In deze groep is relatief veel potentieel kader aanwezig (men is over het sporthoogtepunt heen of is ouder van een jeugdlid). Deze groep vindt ook veiligheid, geborgenheid en sociale contacten belangrijk en wordt voor een belangrijk deel gevormd door gezinnen met kinderen. Sporten waaraan zowel ouders als kinderen kunnen deelnemen en men bijvoorbeeld ook wedstrijden tegen elkaar kan spelen, zijn in trek bij deze groep. Ten aanzien van 35-plussers zal nader onderzocht moeten worden wat deze groep wil en hoe de bestaande sportaanbieders, vooral sportverenigingen, daar beter op in kunnen gaan spelen.

4.5 Aanstellen van een sportmakelaar

De gemeente stelt zich ten doel samenwerking tussen sportverenigingen onderling en met andere partners te verbeteren en te intensiveren. De vraagbaak van de sportverenigingen en partners in de gemeente Krimpen aan den IJssel heet in de toekomst 'de sportmakelaar'⁷. Verenigingen, maar ook scholen die willen samenwerken met sportverenigingen kunnen met allerlei soorten vragen bij hem/haar terecht. Door de bundeling van vragen op één punt ontstaat een soort kenniscentrum gespecialiseerd in sportverenigingen en partners. Op deze wijze wordt efficiënt gebruik gemaakt van aanwezige kennis, kunnen verenigingen met elkaar (en met scholen) in contact worden gebracht, kunnen nieuwe bestuursleden snel worden geïnformeerd en wordt het collectief van verenigingen sterker en sterker.

Een tweede taak van de sportmakelaar is die van front office. Verenigingen met vragen in meest brede zin kunnen bij hem/haar terecht. Hij/zij kan een deel van de ondersteuningsvragen zelf beantwoorden en fungeert daarnaast als 'makelaar' naar derden die dat ook en/of beter kunnen. Het heeft voor de gemeente natuurlijk ook een signaleringsfunctie: wat leeft er in de sport in de gemeente Krimpen aan den IJssel, welke nieuwe kansen dienen zich aan en wie zijn daarbij betrokken?

Concrete activiteiten van de sportmakelaar zijn:

- Het overleggen met sportverenigingen en de Sportraad Krimpen
- Het overleggen met scholen en maatschappelijke organisaties (o.a. opvang)
- Het opstarten van gezamenlijk overleg tussen en activiteiten van (meerdere) sportverenigingen en (meerdere) scholen
- Het ondersteunen van verenigingen bij organisatie- en beleidsvraagstukken
- Het inschakelen van andere partijen t.b.v. het ondersteunen van verenigingen
- Het voeren van overleg met de gemeente over de stand van zaken/vitaliteit (= organisatiekracht) van sportverenigingen en scholen
- Het voeren van overleg met nieuwe partners (commerciële sportaanbieders, bedrijfsleven) die voor sportverenigingen en/of sportactiviteiten een meerwaarde kunnen hebben

4.6 Samenwerking School, Sport en Buurt en combinatiefuncties

Het binden van de jeugd aan sportactiviteiten is zoals reeds aangegeven erg belangrijk, ook de komende jaren. Vanuit zowel sportverenigingen, scholen als het welzijnswerk is geconstateerd dat samenwerking voor de hand ligt, maar tot op heden is dit niet structureel doorgezet. Het blijkt in de praktijk lastig om de beoogde samenwerking duurzaam van de grond te krijgen. Kansen hiertoe dienen zich echter in steeds sterkere mate aan.

Vooraf bij het betrekken van jeugd bij de organisatie en de ontwikkeling van sportaanbod kunnen sportverenigingen, scholen en welzijnsorganisaties gezamenlijk een rol van betekenis spelen. Het zijn juist deze organisaties die eigenlijk voor dezelfde opgaven staan. Afstemming, samenwerking en het delen van kennis ligt voor de hand om deze opgave ter hand te nemen en te evolueren uit het landschap van tijdelijke projecten en – subsidies naar een permanente samenwerkingsstructuur en – cultuur en een nieuw en aansprekend aanbod, dat past bij de jeugdcultuur van deze tijd.

De (landelijke) politieke erkenning van de maatschappelijke betekenis van sport, onder andere voor de jeugd op het gebied van integratie, jeugdparticipatie en achterstandenbeleid is belangrijk. De naschoolse opvang en de brede school, die er toe gaat leiden, dat binnen schoolgebouwen steeds meer welzijnstaken worden uitgevoerd, zijn tendensen die de school steeds meer als aanjager ziet van andere maatschappelijke doelstellingen.

---

⁷ De discussie over aansturing van deze functionaris is punt van aandacht.

Maar ook de populariteit van het vak bewegingsonderwijs onder scholieren en de opkomst van een 'do-it-yourself' jeugdcultuur met een nieuwe oriëntatie op sport en bewegen, zoals zichtbaar is in skaten, mountainbiken en streetdance, bieden aanknopingspunten voor zo'n gezamenlijke aanpak.

Door samenwerking tussen sportverenigingen, scholen en welzijnsinstellingen is een efficiënte inzet van bestaande kennis en expertise mogelijk. De gemeente zal het initiatief nemen om er voor te zorgen, dat de samenwerking van en afstemming tussen de verschillende segmenten versterkt wordt. De vorm waarin dit gegoten wordt, zal nog nader worden besproken en uitgewerkt.

Scholen spelen een cruciale rol aangezien zij alle jongeren tussen vier en zestien jaar bereiken. Vakleerkrachten zijn belangrijk omdat zij als geen ander de brug kunnen slaan tussen het onderwijsaanbod en het verenigingsaanbod. Het inzetten van clubtrainers binnen schoolsportactiviteiten kan door hen georganiseerd worden, waardoor het sportaanbod binnen het onderwijs meer differentiatie, kwaliteit en aantrekkingskracht krijgt.

De combinatiefuncties school en sport mogen anno 2008 op warme belangstelling rekenen. Niet alleen het kabinet wil erin investeren, ook gemeenten, scholen, sportverenigingen en andere organisaties willen graag met combinatiefuncties aan de slag. Op basis van de impuls brede school, sport en cultuur is er een regeling ontworpen, die in het hele land stapsgewijs zal leiden tot aanstelling van combinatiefunctionarissen. De impuls brede scholen, sport en cultuur beoogt in het hele land ten minste 2.500 combinatiefuncties (fte's) mogelijk te maken. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever maar werkzaam is voor twee of meer sectoren: in dit geval onderwijs, sport en/of cultuur. Met combinatiefuncties wordt de verbinding en samenwerking tussen sectoren versterkt. Hierdoor wordt het binnen- en buitenschoolse onderwijs-, sport en culturaanbod verrijkt en beter op elkaar afgestemd.

De combinatiefuncties sluiten goed aan op de wens tot nadere samenwerking tussen sportverenigingen en scholen. Een combinatiefunctionaris kan hier een voortrekkersrol in spelen in combinatie met andere taken. De combinatiefunctionaris staat met één been in de school en met het andere in de sport(vereniging). De taak van de functionaris is helder. Hij moet ervoor zorgen dat 'meer kinderen meer bewegen' door samenwerking tussen scholen en sportverenigingen te bewerkstelligen.

Concrete activiteiten van de combinatiefunctionaris (kunnen) zijn:

Binnen de sportvereniging

- het ondersteunen technisch kader
- het opzetten jeugdafdeling
- het begeleiden van laagdrempelig en breed sportaanbod voor diverse leeftijd- en doelgroepen
- het geven van trainingen aan de leden
- het organiseren van toernooien
- het opzetten van opleidingen/trainingen

Binnen het onderwijs

- het geven van bewegingsonderwijs
- het uitvoeren/geven van een naschools aanbod
- het coördineren en regelen van een naschools aanbod
- het regelen van clinics / activiteiten onder schooltijd
- het voeren van oudergesprekken over het beweeggedrag van de kinderen

4.7 Instrumenten, ambities en resultaten

Doelgroep	Instrument	Samenwerking met ...
Verenigingsondersteuning	Zelfscan Afsluiten samenwerkingsverbanden ondersteuningsorganisaties Aanbieden van modules, ondersteuning en bijeenkomsten	Sportservice Zuid-Holland Sportraad Krimpen Sportbonden
Eén aanspreekpunt	Aanstellen sportmakelaar	Sportraad Krimpen
Samenwerking met onderwijs	Combinatiefuncties	Sportverenigingen Scholen Kinderopvang

Doelgroep	Parameter / Resultaat	Nulmeting 2008 ¹	Ambitie 2009	Ambitie 2010	Ambitie 2011	Ambitie 2012
1. Verenigingsondersteuning	% van de verenigingen kent een ledengroei	?	45	55	65	75
	% van de verenigingen heeft voldoende vrijwilligers	?	45	55	65	75
2. Front office		<i>Geen front office</i>	Operatief	Operatief	Operatief	Operatief
3. Samenwerking met onderwijs	% verenigingen dat meedoet aan scholenprojecten	25	50	65	80	100
	% scholen dat meedoet aan scholenprojecten	25	50	65	80	100

Rol gemeente	Financieren van sportmakelaar, samenwerking aangaan met provinciale en landelijke ondersteuners, monitoring en evaluatie
Rol sportverenigingen	Aangeven van de vraag, samenwerking met onderwijs
Rol sportraad	Gesprekspartner namens verenigingen, stimuleren van samenwerking tussen verenigingen
Rol scholen/welzijnsinstellingen	Werkgever van combinatiefunctionaris, aangaan van samenwerking met verenigingen
Rol anderen	Dienstverlening aan sportverenigingen (sportservice organisatie, bonden)

5. Sportaccommodaties & openbare ruimte

5.1 Inleiding

Het belangrijkste vertrekpunt van het beleid ten aanzien van sportaccommodaties en openbare ruimte is de vaststelling dat accommodaties aan moeten sluiten bij het sportbeleid in de gemeente. Concreet moeten sportaccommodaties ondersteunen om:

De betrokkenheid bij en deelname aan sport te vergroten:

- Vergroten van deelname aan sport en bewegen door basisschooljeugd
- Creëren van zelfparticipatie van oudere jeugd bij ontwikkeling van sportaanbod
- Een grotere deelname aan sport en bewegen van de groep 55+

Het functioneren van (het collectief van) sportverenigingen te verbeteren

- Stroomlijnen en versterken van de ondersteuning van verenigingen
- Komen tot één aanspreekpunt voor verenigingen en andere maatschappelijke partners
- Versterken van de samenwerking met het onderwijs door onder andere, het inzetten van combinatiefunctionarissen

Centraal in het sportaccommodatiebeleid staan dan ook toegankelijkheid, optimalisering, kwaliteit (waaronder multifunctionaliteit) en bundeling.

In tegenstelling tot veel andere gemeenten, is de capaciteit aan binnen- en buitensportaccommodaties voldoende en is er zelfs een lichte groei van het aantal activiteiten mogelijk. Dit betekent ook dat in de komende jaren niet de focus ligt op uitbreiding, maar op bovengenoemde meer kwalitatieve aspecten.

Nieuwe concepten

Nieuwe accommodatieconcepten lijken de toekomst te hebben: combinatie van veld en hal (korfbal), gezamenlijk optrekken met commercieel aanbod en/of met kinderopvang, bundeling van krachten met onderwijs (brede scholen) en jeugd- en jongerenwerk. Een inspirerend voorbeeld is Zwijndrecht waar een middelbare school gekoppeld is aan een sporthal met meerdere kantines.

In het kader van het Integraal Huisvesting Plan (IHP) liggen mogelijkheden om in geval van nieuwbouw of renovatie van gym- en/of sportzalen aan te sluiten bij de wensen van andere gebruikers zoals sportverenigingen. Hierdoor ontstaan voorzieningen die veertien uur per dag beschikbaar zijn voor verschillend maar elkaar versterkend gebruik.

Openbare ruimte

De openbare ruimte, variërend van pleinen tot paden, wordt in toenemende mate gebruikt voor (overwegend ongeorganiseerde) vormen van sportbeoefening en bewegingsrecreatie. Vanuit de drieslag spelen - bewegen - sporten hecht de gemeente veel waarde aan bewegingsmogelijkheden in de directe woonomgeving. De gemeente zal de komende jaren extra aandacht besteden aan de inrichting van de openbare ruimte. Onderdeel hiervan is het beschermen van de groene ruimte (zoals speeltuinen, pleintjes en trapveldjes) en het behoud van de bestaande sportlocaties. Belangrijk onderdeel is het 'sportinclusief' denken bij de inrichting van woonwijken en openbare ruimten.

5.2 Toegankelijkheid door spreiding en bundeling

De relatie tussen sportdeelname en toegankelijkheid van sportaccommodaties is, afhankelijk van leeftijd, in meer of mindere mate aanwezig. Vooral voor de jongste jeugd (t/m 12 jaar) zijn sportaccommodaties in nabijheid van hun huis van belang om ze te laten sporten. Voor oudere sporters is de noodzaak van sporten dichtbij huis minder aanwezig. Dit legitimeert een spreiding van de sportaccommodaties in de gemeente opdat inwoners op aanvaardbare afstand van sportaccommodaties wonen. Gezien de wens om meer samen te werken binnen de gemeente zowel binnen de sport als tussen sport en onderwijs (en opvang) wordt een bundeling voorgestaan van buiten- en binnensportaccommodaties. Op deze wijze ontstaan concentraties van sportaccommodaties in de gemeente. Bundeling is natuurlijk gebonden aan technische en organisatorische mogelijkheden, maar kan zeker positieve effecten opleveren ten aanzien van onderlinge samenwerking, maar vooral ook in een gebundeld en gevarieerd aanbod van sportactiviteiten.

Hoewel spreiding en bundeling in eerste instantie tegengesteld lijken, creëren beiden een herkenbaar profiel binnen de gemeente. Hierbij wordt tevens uitgegaan van de bestaande voorzieningen. Concreet betekent dit dat concentratie plaatsvindt in de verticale as van de gemeente. In het noorden begint deze met de huidige locaties van tennis (gravel), handbal, korfbal en hockey (huidige parken Kerkdreef, Driekamp, Groenendaal). In het zuiden wordt de as doorgetrokken door de huidige locatie van tennis (Langeland, kunstgras) en sporthal de Boog. De zeggenschap over de locaties van het onderwijs is niet alleen in handen van de gemeente. De schoolbesturen spelen hierin een belangrijke rol. Het is van belang dat de sport - bijvoorbeeld in het recent gepresenteerde IHP- mee praat over locaties van sportaccommodaties en de inrichting hiervan.

5.3. Optimaliseren gebruik van accommodaties

De kwaliteit van de sportaccommodaties is als belangrijkste kracht genoemd van de sport in de gemeente Krimpen aan den IJssel. Voor de gemeente is het van belang dat zoveel mogelijk inwoners ook van deze kwaliteit gebruik kunnen maken. Daarnaast is een hogere bezettingsgraad economisch interessant. Voor het optimaliseren van de bezetting wordt naar verschillende mogelijkheden gekeken.

- Het vergroten van het aantal leden van de vereniging zodat beschikbare zaal- en veldruimte optimaal wordt benut. Verenigingen kunnen ondersteund worden bij het realiseren van een optimale bezetting van de trainingsuren.
- Het bij elkaar brengen van de vraag naar en het aanbod van ruimten binnen de sport. In het algemeen is het overzicht van het aanbod van gemeentelijke accommodaties voor handen, maar ontbreekt het zicht op onderwijsaccommodaties.
- Het integraal afstemmen van vraag en aanbod. Hierbij wordt gekeken naar de beschikbare sportaccommodatie en het eventuele gebruik van organisaties buiten de sport, met name scholen en welzijnsinstellingen. Een voorbeeld hiervan is de vraag naar accommodaties voor kinderopvang. Ook kan gekeken worden naar de behoefte van commerciële sportaanbieders aan accommodaties.
- Het aanbieden van accommodaties voor recreatieve sportbeoefening. Dit gaat met name om individuen en groepen de mogelijkheid te geven sportaccommodaties te huren ('het huren van een uurtje zaalruimte'). Dit heeft vooral betrekking op sporthal de Boog die overdag vaak niet bezet is.

5.4. Betere kwaliteit door multifunctionele sportaccommodaties

Multifunctioneel gebruik van bestaande en nieuw te realiseren voorzieningen is belangrijk in het streven naar samenwerking tussen sportaanbieders onderling, maar zeker ook met scholen en welzijnsinstellingen. Daarnaast vraagt de sporter naar faciliteiten en arrangementen om te kunnen sporten binnen zijn dagindeling. Een mooi voorbeeld is de combinatie van sport, ontspanning en zorgverlening. Voor wat betreft de gezinnen en de groep één- en tweepersoonshuishoudens zijn het integreren van trainingen in de buitenschoolse opvang (inclusief ophalen en wegbrengen van kinderen), sterk flexibele competities, het aanbieden van maaltijden bij sportverenigingen, voorzieningen waaraan een grote behoefte bestaat.

Reeds eerder is aangegeven dat het gezamenlijk opzetten en exploiteren van een accommodatie in principe tot een groter financieel draagvlak, meer efficiency en mogelijk zelfs exploitatiewinst leidt.

5.5. Sterk door samenwerking

Ten slotte biedt clustering van sportactiviteiten een uitstekende basis voor samenwerking tussen verschillende sportaanbieders. Dit verstevigt de verenigingsstructuur en biedt tevens gelegenheid voor clustering en zelfs professionalisering. De mogelijkheden voor verenigingsondersteuning worden namelijk vergroot door clustering van verenigingen. Een aantal ondersteunende activiteiten (sportuitleen, financiële en ledenadministratie, cursussen) kan aangeboden worden vanuit de sportaccommodaties. Voorts kan alle expertise van de gebruikers ingezet worden om sporters die geen lid zijn van een sportvereniging een sportaanbod te doen. Met name bij sporten als hardlopen, fietsen, wielrennen, schaatsen, skaten en skeeleren die veel ongeorganiseerde beoefenaren kennen biedt dit mogelijkheden.

5.6. Wijziging van beheersvormen

Een adviesbureau deed in 2006 de aanbeveling het beheer van de sportaccommodaties te gaan laten uitvoeren door een verzelfstandigde stichting om zo op termijn te kunnen komen tot een meer marktgeoriënteerde exploitatie. Besloten is om de vervolg stappen mede te laten hangen van de doelstellingen en resultaten van het sportbeleid, zoals wordt vastgelegd in deze nota. Vooralnog is besloten om niet op korte termijn over te gaan tot verzelfstandiging van gemeentelijke accommodaties. Een optimale exploitatie wordt voorlopig wel nagestreefd, maar dan binnen het gemeentelijke apparaat. De uitwerking van de acties in deze sportnota kan daaraan een belangrijke bijdrage leveren.

5.7. Instrumenten, ambities en resultaten

Doelgroep	Instrument	Samenwerking met ...
Toegankelijkheid	Nieuwbouw binnen concentratiegebieden Investering van scholen binnen concentratiegebieden Ruimtelijk plan sportaccommodaties	Sportverenigingen, scholen, welzijnsinstellingen en andere private partijen
Optimaliseren gebruik	Centrale verhuur van alle accommodaties Integrale afstemming vraag/aanbod Stimulering recreatief aanbod	Sportverenigingen, scholen en andere sportaanbieders
Multifunctionaliteit	Integrale ontwikkeling nieuwe accommodaties Innovatieve concepten ontwikkelen	Sportverenigingen, scholen, welzijnsinstellingen en andere private partijen
Samenwerking	Accommodatie platforms / regulier overleg gebruikers Innovatieve concepten ontwikkelen	Sportverenigingen, scholen, welzijnsinstellingen en andere private partijen

Doelgroep	Parameter	Nulmeting 2008 ¹	Ambitie 2009	Ambitie 2010	Ambitie 2011	Ambitie 2012
1. Toegankelijkheid	% bewoners vinden sportaccommodaties voldoende bereikbaar en toegankelijk	60??	65	70	75	80
	Twee concentraties sportaccommodaties (Noord en Zuid)			2	2	2
2. Optimaliseren van gebruik	% sportaccommodaties zijn ma-vr tussen 8.00 – 23.00 uur en zat 8.00 - 18.00 bezet	50??	50	60	70	75
3. Multifunctionaliteit	% sportaccommodaties dat geschikt is voor meerdere sporten en minimaal geschikt voor één andere functie dan sport	50??	60	60	70	80
4. Samenwerking	% sportaccommodaties dat minmaal één gezamenlijk aanbod kent waarbij minimaal twee gebruikers samenwerken	10??	25	50	60	80

Rol gemeente	Centrale afstemming van beleidsterreinen (RO, onderwijs, sport), Makelaar voor het bij elkaar brengen van partijen,
Rol sportverenigingen	Zoeken naar samenwerking met partners, initiatieven nemen voor nieuw sportaanbod, verbindingen zoeken op arrangementsniveau
Rol sportraad	Stimuleren van verenigingen om samen te werken, faciliteren van verenigingen, signaleren van behoeften
Rol scholen/welzijnsinstellingen	Overleg met sport bij nieuwe of renovatie van accommodaties
Rol anderen	Overleg met sport bij nieuwe of renovatie van accommodaties

6. Middelen voor realisatie

Voor het implementeren van de inhoud van de beleidsnota sport & bewegen zijn verschillende middelen voor handen. In deze paragraaf worden zes elementen onderscheiden die in samenhang zorg moeten dragen voor de realisatie van de in de nota gestelde doelen.

6.1. Tarieven

De gemeente wil helderheid en duidelijkheid binnen het tarievenstelsel van sportaccommodaties bewerkstelligen. Het streeft ernaar de reële accommodatiekosten per accommodatietype zichtbaar te maken in de tarieven voor alle gebruikers.

De gemeente wenst de tarieven geleidelijk aan een meer kostendekkend karakter te geven. Deze maatregel is niet bedoeld als bezuiniging en om de financiële inbreng van de gemeente te verminderen maar om sturing te kunnen geven aan het sportbeleid.

De veranderende tarieven worden parallel aan de geleidelijke verruiming van het subsidiebudget ingevoerd. Subsidies en tarieven worden in combinatie zo belangrijke sturingsmiddelen van de gemeente om het sportbeleid te realiseren.

Voor verenigingen ontstaat helderheid over de grondslagen voor subsidie, die uiteraard zijn afgeleid van de beleidsnota sport. Verenigingen die nadrukkelijk uitvoering willen geven aan het gemeentelijk sportbeleid kunnen daarvoor subsidie ontvangen. Hiermee worden extra kosten, die de verhoging van de tarieven met zich mee zal brengen, in meer of mindere mate, gecompenseerd.

Anders gezegd: sportverenigingen worden beloond voor hun betekenis voor de samenleving. Naarmate een club een grotere bijdrage levert aan de samenleving, staat daar een grotere subsidie tegenover.

Het spreekt voor zich dat een dergelijke fundamentele wijziging van de tarieven niet op korte termijn kan worden gerealiseerd. De gemeente wil, op basis van bovenstaand uitgangspunt, gezamenlijk met de verenigingen tot een aanpak komen om dit te realiseren.

6.2. Subsidies

Zoals bij het onderwerp tarieven is aangegeven, vormen subsidies en tarieven een hecht duo. Een krachtig instrument voor de gemeente om de beoogde beleidsdoelstellingen te realiseren. De gemeente wil hiervoor nieuwe subsidiecriteria ontwikkelen. Het is een kans voor de sportverenigingen om bij een meer transparante en professionele subsidiesystematiek gebruik te kunnen maken van subsidies die in het kader van lokaal sociaal beleid worden verstrekt.

De op te stellen subsidiecriteria moeten objectief en goed hanteerbaar zijn. Ze moeten enerzijds aansluiten bij de gemeentelijke doelstellingen en anderzijds bij de reële mogelijkheden van de verenigingen. In het subsidiebeleid zijn twee categorieën zichtbaar:

Een basisbijdrage

Elke sportvereniging ontvangt, ongeacht het gebruik van de accommodatie, een verenigingssubsidie. Reden hiervoor is dat sportverenigingen een meerwaarde hebben ten opzichte van andere vormen van sportbeoefening. Sporten in verenigingsverband is meer dan sporten alleen, het is ook samen ontspannen en samen werken en vergroot de kans op sportbeoefening op langere termijn. Daarbij is het meest bijzondere het vrijwilligerswerk: de kurk waarop sportverenigingen drijven. Vrijwilligerswerk draagt bij aan maatschappelijke participatie. Om dit vrijwilligerswerk te waarderen, wordt ervoor gekozen sportverenigingen daarvoor te belonen. Anders gezegd: de sportvereniging is, met name door het vrijwilligerswerk, van belangrijke waarde voor de sociale infrastructuur en wordt daarvoor beloond. De hoogte van de basisbijdrage wordt bijvoorbeeld berekend op basis van het aantal leden, die woonachtig zijn in de gemeente Krimpen aan den IJssel.

Een beleidssubsidie

Op basis van de in de beleidsnota sport geformuleerde doelstellingen kunnen de volgende criteria gebruikt worden voor subsidietoekenning aan verenigingen:

- het sportaanbod voor jeugd;
- het sportaanbod voor 55+;
- realiseren van samenwerking tussen verenigingen;
- samenwerking met maatschappelijke organisaties (onderwijs, welzijn);
- opzetten van vrijwilligersbeleid in de eigen vereniging;
- deelname aan erkende opleiding, bijscholingscursus of applicaties;
- bijdrage aan overige maatschappelijke doelen.

In het kader van integraal beleid betekent dit ook dat doelstellingen die vanuit andere terreinen worden geformuleerd (bijvoorbeeld jeugdbeleid, ouderenbeleid, kinder- en naschoolse opvang) door sportverenigingen gerealiseerd kunnen worden. Hiermee worden de mogelijkheden voor maatschappelijk verantwoord handelen aanmerkelijk vergroot.

6.3. Informatie en monitoring

Om beleid te kunnen voorbereiden, uitvoeren en evalueren is informatie nodig: 'meten is weten'. Niet alle benodigde informatie is nu al voorhanden en bovendien goed toegankelijk. Bij het ontwikkelen van deze nota heeft de gemeente daarom op een aantal punten landelijke cijfers gebruikt. Door aandacht te geven aan structureel onderzoek kan meer en meer specifiek beleid worden gevoerd op de karakteristiek van de gemeente Krimpen aan den IJssel.

Voor het evalueren en monitoren van het sportbeleid in de gemeente Krimpen aan den IJssel is een sportmonitor nodig die zich zowel richt op (nog niet) sporters als sportaanbieders. De monitor wordt periodiek herhaald, bijvoorbeeld om de twee jaar. De monitor moet inzicht geven in zaken als:

- sportdeelname (totaal, per wijk en per doelgroep)
- motieven voor niet-deelname en uitval/uitstroom van sporters
- ambities en problemen van sport aanbiedende organisaties
- behoeften en verwachtingen van sport aanbiedende organisaties.

Hierbij kan met betrekking tot de sportverenigingen gebruik worden van de verenigingsmonitor van NOC*NSF. Deze biedt tevens materiaal om de verenigingen in de gemeente Krimpen aan den IJssel te vergelijken met het Nederlandse gemiddelde.

In de afgelopen jaren is het sportbeleid over het algemeen niet expliciet geëvalueerd. Er bestaat daarvoor onvoldoende zicht op de effecten van het beleid. Deze nota kiest voor een hoog ambitieniveau op relatief nieuwe terreinen zoals sportstimulering en verenigingsondersteuning. Is in de eerste jaren op die terreinen een effectmeting nog niet direct mogelijk, dan zal het accent komen te liggen op een procesmeting.

6.4. De rol van de Sportraad Krimpen

De sportraad wordt een belangrijke speler binnen de ontwikkeling en implementatie van het sportbeleid. De primaire taak is collectieve belangenbehartiging en advisering namens de georganiseerde sport in Krimpen aan den IJssel. Hiermee richt zij zich op collectieve knelpunten, kansen en mogelijk-

heden die voor vele sportverenigingen van belang zijn. Zij heeft vanuit deze taak eveneens een signaalfunctie. Vanuit deze taak heeft zij structureel overleg met de wethouder om de voortgang van de implementatie van beleid te bespreken.

De grootste waarde van de sportraad zit in de proactieve rol. In veel gemeenten manifesteert de sportraad zich pas aan het eind van een beleidsproces. Het is juist belangrijk om vooral aan de voorkant actief te zijn. Meedenken, adviseren en kanaliseren van opvattingen zijn kenmerken van deze proactieve houding die bijvoorbeeld van grote waarde kan zijn bij de bouw of verbouw van sportaccommodaties en brede scholen.

Om de taken van de sportraad goed te kunnen uitvoeren is (professionele) ondersteuning⁸ noodzakelijk. Een combinatie met de sportmakelaar behoort hier wellicht tot de mogelijkheden.

6.5. Communicatiestructuur

Bij de uitvoering van een ambitieuze beleidsnota sport is een goede communicatie tussen de verschillende betrokken partijen van essentieel belang. Vanuit een verschillende taak, rol en verantwoordelijkheid is het streven om op een zo efficiënt mogelijke wijze de communicatiestructuur in te richten en uiteraard ook in te vullen. De belangrijkste organisaties voor de uitvoering van de sportnota zijn:

- De sportverenigingen als aanbieders van sport;
- de Sportraad Krimpen, als belangenbehartiger van de sportverenigingen;
- de gemeente Krimpen aan den IJssel als eindverantwoordelijke van het sportbeleid en eigenaar van de accommodaties.

	Gemeente	Sportraad Krimpen	Sportverenigingen
Gemeente		Twee maal per jaar overleg over sporttakoverstijgende en collectieve zaken.	Twee maal per jaar sportoverleg als onderdeel van begrotingscyclus en individuele knelpunten van verenigingen
Sportraad Krimpen	Twee maal per jaar overleg over sporttakoverstijgende en collectieve zaken		Reguliere bijeenkomsten
Sportverenigingen	Twee maal per jaar sportoverleg als onderdeel van begrotingscyclus en individuele knelpunten van verenigingen	Reguliere bijeenkomsten	

⁸ De in de begroting opgenomen kosten hebben betrekking op accommodatiekosten bijeenkomsten, inhoudelijke ondersteuning, administratieve ondersteuning, expertise voor themabijeenkomsten e.d.

6.6. Planning

Onderstaand is de meerjarenplanning weergegeven van de beleidsinitiatieven van de gemeente. Voor zover mogelijk is uitgegaan van een integrale planning. Dit betekent dat de activiteiten binnen de thema's accommodaties en openbare ruimte, een gezond en actief verenigingsleven en doelgroepen en sport- en beweegaanbod in totaliteit worden afgewogen. Belangrijke overwegingen zijn: reeds bestaande initiatieven, grootste knelpunt, beschikbare financiering en mogelijkheden om met (externe)beleidsinitiatieven mee te liften.

Doelgroepen & sport- en beweegaanbod

Activiteiten	Uitvoering ⁹	2009	2010	2011	2012
1A. Sport-orientatieweek	JJM ~~H~~ , Sportverenigingen, gemeente	X	X	X	X
1B. Kennismakingslessen (BOS-impuls)	<u>Sportraad</u> , sportverenigingen	X	X	X	X
1D. Scholing NSO en BSO medewerkers	<u>Gemeente</u> , Sportraad, DOK	-	X	X	X
2A. WhoZnext/ subsidie initiatieven	<u>JJM~~H~~</u> , gemeente	-	X	X	X
3A. Voortzetting Fit +	<u>Gemeente</u> , Seniorenplatform	-	X	X	X
3B. Publiciteitscampagne	<u>Gemeente</u> , Huisartsen	-	X	-	X

Een gezond en actief verenigingsleven

Activiteiten	Uitvoering ¹	2009	2010	2011	2012
1A. Gebruik zelfscan sportverenigingen	Sportverenigingen, gemeente	X	X	X	X
1B. Afsluiten van Samenwerkingsverbanden met ondersteuningsorganisaties	<u>Sportraad</u> , sportverenigingen	X	X	X	X
1C. Aanbieden van modules, ondersteuning en bijeenkomsten	<u>Gemeente</u> , <u>Sportraad</u> ,	-	X	X	X
2A. Aanstellen sportmakelaar	Gemeente, Sportraad	X	X	X	X
3A. Aanstellen 2 fte combinatiefunctionarissen	<u>Gemeente</u> , Schoolbesturen PO en VO, Sportraad	-	X	X	X

⁹ De beoogde trekker is onderstreept. In de komende maanden dient de wijze van invulling van de activiteit nader te worden geconcretiseerd.

Sportaccommodaties en openbare ruimten

Activiteiten	Uitvoering ¹	2009	2010	2011	2012
1A. Nieuwbouw binnen concentratiegebieden	Gemeente, Sportverenigingen, Sportraad	X	X	X	X
1B. Investering van scholen binnen concentratiegebieden	Scholen, gemeente, Sportraad, sportverenigingen	X	X	X	X
1C. Ruimtelijk plan	Gemeente, Sportverenigingen, Sportraad	X	X	X	X
2A. Centrale verhuur	Gemeente, scholen, sportverenigingen	-	X	X	X
2B. Integrale afstemming vraag/aanbod	Gemeente, welzijnsinstellingen, scholen	-	X	X	X
2C. Stimulering recreatief aanbod	Gemeente, Sportraad, sportverenigingen	-	-	X	X
3A. Integrale ontwikkeling nieuwe accommodaties	Gemeente, Sportraad, verenigingen, scholen, commercieel initiatief	X	X	X	X
3B. Ontwikkelen van nieuwe accommodatie concepten	Gemeente, Sportraad, verenigingen, scholen, commercieel initiatief	-	-	X	X
4A. Accommodatie platforms / regulier overleg gebruikers	Gemeente, Sportraad, verenigingen, scholen, commercieel initiatief	-	-	X	X
4B. Ontwikkelen van nieuwe accommodatie concepten	Gemeente, Sportraad, verenigingen, scholen, commercieel initiatief	-	-	X	X

6.7. Financiering

Uitgangspunten

Onderstaand zijn de kosten opgenomen van de voorgenomen activiteiten. Als uitgangspunt is genomen:

- Gemeentelijke investering moet aanjager zijn van anderen om te investeren (ofwel gemeente co-financiert);
- Profijthebber betaalt (deels);
- Dominante gemeentelijke taken (monitoring en facilitering van maatschappelijk middenveld/sportraad) worden gefinancierd door gemeente.

Het is de bedoeling om via de voorliggende nota extra dynamiek te brengen in de totale financiering. Dit lukt alleen als de verantwoordelijkheid voor de kosten door de diverse partijen wordt gedeeld, inclusief de verenigingen en maatschappelijke partners. Voor de duidelijkheid zijn de volgende vertrekpunten benoemd:

- Extra gemeente = verhoging van het huidige sportbudget (in totaliteit in 2012 € 70.225);
- Re-allocatie jeugdsubsidie betekent het huidige bedrag wat bestemd is voor de jeugdsubsidie van sportverenigingen in te zetten voor de sportmakelaar (zij zijn profijthebbers);
- Vrije beleidsruimte sport = € 50.000 die structureel zijn toegevoegd aan het sportbudget vanaf 2008;
- VWS = subsidie combinatiefunctionaris via IMPULS brede scholen, sport en cultuur.

Bandbreedte nieuw beleid sportbudget

De inzet van combinatiefuncties (2 fte) wordt in 2010 betaald door VWS (€ 90.000), daarna draagt VWS in 2011 en 2012 40% van de kosten voor deze functies bij (jaarlijks een bedrag van € 36.000). De overige extra kosten voor uitvoering van de beleidsnota kunnen worden gedekt uit extra ter beschikking stellen van financiële middelen voor dit doel, re-allocatie van jeugdsubsidies bij de gemeente en bijdragen van de scholen, verenigingen en deelnemers aan activiteiten.

In het kader van deze beleidsnota is in 2008 € 50.000 structureel opgenomen voor nieuw beleid. Dit bedrag is toereikend voor 2009, zij het dat vanaf 2010 extra middelen nieuw beleid benodigd zijn (€ 4.750). De afweging voor extra financiering komt terug bij de definitieve vaststelling van de nota, zo mogelijk in de decemberraad. Aansluitend zullen de gevolgen van de sportnota worden betrokken bij het in het voorjaar 2009 aan te leveren nieuw beleid voor de programmabegroting vanaf 2010. Thans is in het concept voorzien in extra lasten boven de € 50.000 vanaf 2010 oplopend tot € 70.225 in 2012.

Activiteiten	2009	Dekking 2009				
	Kosten	Nieuw Beleid (tot € 51.000)	Extra investering gemeente	Inkomsten partners / deelnemers	IMPULS (VWS/OC&W)	Re-allocatie
Sport oriëntatieweek	€ 2.000	€ 2.000				
Kennismakingslessen	€ 6.000*	€ 3.000		€ 3.000		
Scholing NSO en BSO medewerkers	-					
Fitplus voor 55+	-					
Gezonde sportvereniging						
Zelfscan	2.000	€ 1.000		€ 1.000		
Samenwerkingsverbanden	PM**					
Modules, ondersteuning, etc	-					
Sportmakelaar	€ 45.000	€ 35.000				€ 10.000
Combinatiefunctionarissen	-					
Openbare ruimte en Sport						
Nieuwbouw binnen concentratie- gebieden	PM**					
Investeren binnen concentratie- gebieden	PM**					
Centrale verhuur	PM**					
Integrale afstemming	PM**					
Recreatief aanbod	-					
Integrale ontwikkeling	PM**					
Nieuwe accommodatie concepten	-					
Accommodatieplatforms	nvt					
Nieuwe accommodatie concepten						
Middelen voor realisatie						
Ondersteuning Sportraad	10.000	10.000				
Onderzoek en monitoring						
TOTAAL	€ 65.000	€ 51.000		€ 4.000		€ 10.000

Activiteiten	2010	Dekking 2010				
	Kosten	Nieuw Beleid (tot € 52.000)	Extra investering gemeente	Inkomsten partners / deelnemers	IMPULS (VWS/OC&W)	Re-allocatie
Sport oriëntatieweek	€ 2.000	€ 2.000				
Kennismakingslessen	€ 8.000*	€ 4.000		€ 4.000		
Scholing NSO en BSO medewerkers	€ 2.000	€ 1.000		€ 1.000		
Fitplus voor 55+	€ 6.000	€ 5.000		€ 1.000		
Gezonde sportvereniging						
Zelfscan	2.000	€ 1.000		€ 1.000		
Samenwerkingsverbanden	PM**					
Modules, ondersteuning, etc	€ 10.000	€ 7.500		€ 2.500		
Sportmakelaar	€ 47.500	€ 23.750				€ 23.750
Combinatiefunctionarissen	-					
Openbare ruimte en Sport						
Nieuwbouw binnen concentratie- gebieden	PM**					
Investeren binnen concentratie- gebieden	PM**					
Centrale verhuur	PM**					
Integrale afstemming	PM**					
Recreatief aanbod	-					
Integrale ontwikkeling	PM**					
Nieuwe accommodatie concepten	-					
Accommodatieplatforms	nvt					
Nieuwe accommodatie concepten						
Middelen voor realisatie						
Ondersteuning Sportraad	€ 10.000	€ 7.750	€ 2.250			
Onderzoek en monitoring	€ 2.500		€ 2.500			
TOTAAL	€ 90.000	€ 52.000	€ 4.750	€ 9.500		€ 23.750

Activiteiten	2011	Dekking 2011				
	Kosten	Nieuw Beleid (tot € 53.000)	Extra investering gemeente	Inkomsten partners / deelnemers	IMPULS (VWS/OC&W)	Re-allocatie
Sport oriëntatieweek	€ 2.000		€ 2.000			
Kennismakingslessen	€ 10.000		€ 5.000	€ 5.000		
Scholing NSO en BSO medewerkers	€ 2.000	€ 1.000		€ 1.000		
Fitplus voor 55+	€ 6.000		€ 5.000	€ 1.000		
Gezonde sportvereniging						
Zelfscan	2.000		€ 1.000	€ 1.000		
Samenwerkingsverbanden	PM**					
Modules, ondersteuning, etc	€ 10.000		€ 7.500	€ 2.500		
Sportmakelaar	€ 50.000	€ 25.000	€ 1.250			€ 23.750
Combinatiefunctionarissen	€ 90.000	€ 26.525	€ 27.475		€ 36.000	
Openbare ruimte en Sport						
Nieuwbouw binnen concentratie- gebieden	PM**					
Investeren binnen concentratie- gebieden	PM**					
Centrale verhuur	PM**					
Integrale afstemming	PM**					
Recreatief aanbod	€ 5.000			€ 5.000		
Integrale ontwikkeling	PM**					
Nieuwe accommodatie concepten	€ 25.000		€ 5.000	€ 20.000		
Accommodatieplatforms	nvt					
Nieuwe accommodatie concepten						
Middelen voor realisatie						
Ondersteuning Sportraad	€ 10.000		€ 10.000			
Onderzoek en monitoring						
TOTAAL	€ 212.000	€ 52.525	€ 64.225	€ 35.500	€ 36.000	€ 23.750

Activiteiten	2012	Dekking 2012				
	Kosten	Nieuw Beleid (tot € 53.725)	Extra investering gemeente	Inkomsten partners / deelnemers	IMPULS (VWS/OC&W)	Re-allocatie
Sport oriëntatieweek	€ 2.000		€ 2.000			
Kennismakingslessen	€ 12.000		€ 6.000	€ 6.000		
Scholing NSO en BSO medewerkers	€ 2.000		€ 1.000	€ 1.000		
Fitplus voor 55+	€ 6.000		€ 5.000	€ 1.000		
Gezonde sportvereniging						
Zelfscan	2.000		€ 1.000	€ 1.000		
Samenwerkingsverbanden	PM**					
Modules, ondersteuning, etc	€ 10.000		€ 7.500	€ 2.500		
Sportmakelaar	€ 52.500	€ 26.500	€ 2.750			€ 23.750
Combinatiefunctionarissen	€ 90.000	€ 26.525	€ 27.475		€ 36.000	
Openbare ruimte en Sport						
Nieuwbouw binnen concentratie- gebieden	PM**					
Investeren binnen concentratie- gebieden	PM**					
Centrale verhuur	PM**					
Integrale afstemming	PM**					
Recreatief aanbod	€ 5.000			€ 5.000		
Integrale ontwikkeling	PM**					
Nieuwe accommodatie concepten	€ 25.000		€ 5.000	€ 20.000		
Accommodatieplatforms	nvt					
Nieuwe accommodatie concepten						
Middelen voor realisatie						
Ondersteuning Sportraad	€ 10.000		€ 10.000			
Onderzoek en monitoring	€ 2.500		€ 2.500			
TOTAAL	€ 219.000	€ 53.025	€ 70.225	€ 36.500	€ 36.000	€ 23.750

* In 2009 en 2010 is er financiering voor de kennismakingslessen beschikbaar uit de B.O.S.-impuls stimuleringsubsidie

PM** = Hiermee wordt niet bedoeld op substantiële financiële investeringen, maar op de nadrukkelijke inzet van de regietaak/-activiteiten van de beleidsmedewerker sport.

Bijlage: Gebruikte literatuur

Samen Leven Samen Bewegen: Sportstimuleringsplan gemeente Krimpen aan den IJssel, Meindert Luijendijk, opdrachtgever Gemeente Krimpen aan den IJssel, juli 2007

Krimpen in Beweging: Onderzoek naar sportfaciliteiten in de gemeente Krimpen aan den IJssel, Mark Tissink, opdrachtgever Gemeente Krimpen aan den IJssel, juli 2007

De toekomst van de sport- en welzijnsaccommodaties in Krimpen aan den IJssel, Hopman Andres Consultants, maart 2006